

محمد سعیدی، عضو هیأت امنای انجمن پسته ایران تصریح کرد:

کمیسیون علم و صنعت انجمن تشکیل شود

و دانش پیشرفته به آن، آرمان گرایانه است؟ دوستان بزرگوار در این برهه از زمان، بهتر است دست در دست هم دهیم و مسیر تاریخ را در جهت تأمین نیازهای نسل های آینده تغییر دهیم تا اینکه دستخوش امواج تاریخ قرار گیریم و مورد لعن بندگان.

آیا وقت آن نرسیده که ارزآورترین محصول کشاورزی کشور، یعنی پسته، الگویی باشد برای سایر محصولات؟ و آیا انجمن پسته ایران این توانایی را در خود احساس نمی کند که سرمدار یک جریان علمی و کاربردی در جهت تحقق خواسته های بخش کشاورزی خصوصاً پسته باشد؟! و خلاصه اینکه با ذکر همه موارد بالا نباید منکر نقش انکارناپذیر انجمن در پیشبرد اهداف کشاورزان و دفاع از حقوق حقّه ی آنان بود. همه ی عزیزان در این انجمن با تمام وجود تلاش می کنند و خدا را شکر که تشکلی بنا نهاده شده و تا کنون با توجه به نیاز قشر کشاورز، به بهترین نحو انجام وظیفه نموده است.

سخن پایانی اینکه در جهت نیازهای مالی انجمن همانگونه که تا به حال انجام شده، به هیچ عنوان نباید استقلال و موجودیت انجمن دستخوش و تحت الشعاع قرار گیرد.

بدون هیچ مقدمه و سرفصلی و با توجه به اعداد و ارقام و همانگونه که همه بزرگواران بهتر از بنده می دانند شرایط فعلی برداشت در واحد سطح در کشور به هیچ عنوان راضی کننده نیست و حتی در برخی از موارد توجیه اقتصادی ندارد، زیرا هنوز کشاورزی پسته در ۸۰ درصد از باغ ها به صورت سنتی در حال انجام است و حتی فراوری پسته در تعدادی از ترمینال های ضبط پسته به صورت کاملاً مکانیزه انجام نمی گیرد و اصول علمی و کاربرد دانش در پایین ترین حد خود در کشاورزی حکمفرما است و در حال حاضر در کشاورزی پسته به سمت و سویی حرکت می کنیم که باید شاهد نابودی این صنعت بزرگ و ارز آور باشیم.

این در حالی است که در کشاورزی دنیا شاهد ارتباط نزدیک و تنگاتنگ با مراکز علمی پژوهشی و دانشگاهی هستیم؛ بنابراین می طلبد که صنعت پسته در این راه در کشور قدمی بردارد و انجمن پسته به عنوان تشکلی که از بطن این جامعه بنیان نهاد شده در این راه قدم گذارد.

آیا زمان آن فرا نرسیده که کمیسیون علم و صنعت پسته در انجمن تشکیل شود؟ آیا وقت آن نیست که پسته در مراکز دانشگاهی کشور یا حداقل در مراکز علمی کاربردی به عنوان یک رشته معرفی و کارشناسی متخصص تربیت شود؟

شاید نقطه نظرات بنده از نگاه اکثر جامعه، آرمان گرایانه باشد، اما بنده اعتقاد دارم که: همت بلند دار، که مردان روزگار از همت بلند به جایی رسیده اند. آیا برای صنعتی که صادرات آن میلیارد دلاری است و در صدر صادرات غیر نفتی کشور قرار دارد، تحقق خواسته های مذکور و ورود علم

در شماره ی قبل ماهنامه ی دنیای پسته، فرهاد آگاه عضو هیأت امنای این انجمن، نقطه نظرات خود را پیرامون منابع مالی انجمن پسته ایران مطرح نمود. آگاه تمرکز اصلی نوشتار خود را بر شرح دلایل افول اجتماعی جامعه ایرانی، بازخوردها و نتایج این سیر نزولی و رسالت انجمن در این برهه از زمان گذاشت؛ وی در حالی که انجمن را بر سر یک دو راهی دشوار می داند، نهایتاً مشارکت حداکثری جهت پیگیری منافع جمعی در چارچوب اصول علمی و اخلاقی را تنها گزینه ی حفظ سلامت، صلابت و سربلندی انجمن ذکر کرد و گزینه ی رانت جویی را منتفی اعلام نمود. شایان ذکر است علی نظری دیگر عضو هیأت امنای انجمن پسته ی ایران در دو شماره قبل خواستار گسترش فعالیت های این انجمن شد. وی ضمن معرفی پروژه های ۱۳ گانه جهت اعتلای صنعت پسته کشور، تأمین مالی مورد نیاز آنها را از درون مجموعه ی انجمن عنوان کرده بود. در ادامه نقطه نظرات یکی دیگر از اعضای هیأت امنای انجمن پسته ایران در این زمینه را می خوانید.

درخصوص رنگ باختگی علمی و اخلاقی جامعه ی ایرانی در پنج دهه ی اخیر، خصوصاً در مسائل اقتصادی و اخلاقی بنده هم موافقم و اتفاقاً همین موضوع سرفصل کاری بزرگ، برای انجمن خواهد بود. حال که این کمبود و به بیراهه رفتن هویدا گشته، بهتر آن است که با کنکاش به ابعاد مختلف آن بپردازیم و رابطه ی آن را با شرح وظایف انجمن پسته ایران بررسی نماییم. البته بنده در این مختصر نوشتار سعی خواهم نمود در حد توان به اهمیت علمی شدن کشاورزی بپردازم.

انجمن پسته ایران برگزار می کند:

جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه

از یک نفر نماینده به مجمع معرفی نماید. دستور جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه:

- ۱- بررسی و تصویب صورت های مالی سال ۱۳۹۵ انجمن
- ۲- استماع سخنرانی میهمان مدعو
- ۳- بحث آزاد پیرامون وضعیت بازار پسته ی کال و رسیده (با شروع فصل برداشت)

گردد، حضور به هم رسانید. به همراه داشتن معرفی نامه رسمی از سوی دیگران (در صورت نمایندگی) برای حضور در جلسه الزامی است. لازم به یادآوری است که بر اساس ماده ۱۷ اساسنامه، هر عضو می تواند به اصالت و یا به نمایندگی اعضا دیگر در مجمع عمومی شرکت کند و هیچ عضوی نمی تواند بیش

از کلیه ی اعضا محترم پیوسته انجمن پسته ایران دعوت به عمل می آید در جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه که رأس ساعت ۱۶ روز چهارشنبه ۱۸ مردادماه ۱۳۹۶ در محل سالن زنده یاد کامیابی اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی کرمان واقع در بلوار جمهوری اسلامی (نرسیده به میدان آزادی) برگزار می

اجلاس شورای جهانی خشکبار

اولین اجلاس جهانی مغزجات در سال ۱۹۸۰ با هدف استانداردسازی و توسعه فعالیت های تجاری در کشور اسپانیا تشکیل شد. پس از برگزاری مستمر این اجلاس در ژانویه سال ۱۹۸۳ تعدادی از شرکت های معتبر با هدف تداوم برگزاری این جلسات و جهت توسعه و دفاع از منافع مشترک صنعت مغزجات در پاریس گرد هم آمده و تصمیم به تشکیل رسمی نهادهی معتبر و بین المللی به نام شورای جهانی مغزجات و خشکبار (INC) گرفتند. در حال حاضر پس از گذشت ۳ دهه این شورا با بیش از ۷۵۰ عضو از ۷۴ کشور منبعی برای اطلاعات آماری، آگاهی از مسائل روز امنیت غذایی، استانداردها و ضوابط دولتی مربوط به محدودیت های تجاری و استانداردهای کیفی محصولات کشاورزی محسوب می شود.

امسال شهر چنای در ساحل جنوب شرقی کشور هندوستان میزبان سی و ششمین اجلاس شورای جهانی مغزجات و خشکبار بود که از تاریخ ۲۹ تا ۳۱ اردیبهشت ۹۶ برگزار شد. شایان ذکر است در این اجلاس بیش از ۹۰۰ نفر شرکت کننده از ۶۰ کشور که عمدتاً تجار و فعالین صنعت مغزجات و خشکبار هستند حضور داشتند، همچنین محمدحسین آقامحمدحسینی، بهرام آگاه و سحر نخعی به عنوان نمایندگان انجمن پسته ایران و جزو شرکت کنندگان بودند. در ادامه مروری بر آنچه در این ۳ روز گذشت خواهیم داشت و گزارش میز پسته در بخش بازرگانی ارائه شده است.

برنامه های اجلاس شورای جهانی خشکبار

برنامه های اجلاس شامل میزگردهای مربوط به صنعت آجیل و مغزجات (پسته، بادام، بادام زمینی، بادام هندی، گردو، خشکبار و ...)، سمینارهای علمی و تخصصی و سخنرانی های اشخاص کلیدی صنعت بود. فعالین مهم صنعت، اطلاعات به روز خود را در خصوص پیش بینی محصول سال ۲۰۱۷ نیز ارائه دادند. علاوه بر این، محققانی از جمله پروفیسور جوردی سالوادو، دکتر ریچارد

به عنوان محصولی تجاری در بازار جهانی دارد، مصاحبه ای با نمایندگان شرکت «واندرفول» صورت گرفت که بر بررسی امکان تعامل و همکاری بین صنعت پسته ایران و آمریکا در جهت پیشبرد منافع کلی صنعت پسته و تلاش برای شناسایی چالش های موجود و ارائه راهکارهایی برای مقابله با آنها تمرکز داشت. نمایندگان شرکت واندرفول با تأکید بر وجود محدودیت های قانونی و ماهیت برند واندرفول تنها راه تعامل با صنعت پسته ایران را شفافیت، دقت و کیفیت هرچه بیشتر در تبادل آمار و اطلاعات تولید و صادرات دانستند.

گفتگوی انجمن با شرکت اینترسنگ

شرکت اینترسنگ یکی از بزرگترین و باسابقه ترین تولیدکنندگان میان وعده و آجیل شور در اروپا است. در مصاحبه ای که با آقای بکینگ داشتیم، ایشان سابقه مصرف پسته در اروپا، الگوهای مختلف مصرف در کشورهای اروپایی، کانال های فروش و توزیع پسته در اروپا، وضعیت فروش برندها و جایگاه پسته در بخش خرده فروشی بازار اروپا را به تفصیل شرح دادند.

قابل ذکر است، شرح کامل این گفتگوها در شماره آتی نشریه دنیای پسته به اطلاع خوانندگان خواهد رسید.

ماتس برنده جایزه «بهترین تحقیق و پژوهش» و دکتر وی موهان ضمن اشاره به مزایای مصرف مغزجات و آجیل، جدیدترین مطالعات علمی منتشر شده در این خصوص را به اطلاع شرکت کنندگان رساندند.

ناگفته نماند در پایان اجلاس جایزه «بادام طلایی» نصیب راویندرا نیر، یکی از فعالین تأثیرگذار صنعت بادام هندی شد و جایزه «بهترین نوآوری» به شرکت کیو سیفای (Qcify)، فعال در زمینه کنترل کیفیت خودکار در صنعت مواد غذایی تعلق گرفت. سیستم جدید بازرسی کیفیت این شرکت به عنوان اولین سیستم اختصاصی در جهان شناخته شده است که کیفیت خشکبار و مغزجات آجیلی را با دقت بسیار بالا نظارت، تجزیه و تحلیل و ثبت می کند. شرکت در اجلاس INC فرصتی فراهم آورد که نمایندگان انجمن بتوانند با اشخاص کلیدی صنعت از جمله لیون پلتس (Lieven Plets) و مایکل هومن (Michael Hohman) از شرکت بادام و پسته واندرفول (Wonderful) و سون بکینگ (Sven Bekking)، مسئول خرید پسته و دیگر اقلام از شرکت اینترسنگ (Intersnack)، و سایر افراد تأثیرگذار مصاحبه کنند.

گفتگوی انجمن با شرکت واندرفول

با توجه به جایگاه ویژه ای که پسته

پیش بینی کمیته باغبانی انجمن پسته ایران از:

پسته تولیدی کشور در سال ۹۶

تعدیل انتظارات شد.

بر اساس نتایج حاصل از گفتگوها در این جلسه، در حال حاضر پدیده ی خاصی در باغ ها مبنی بر کاهش محصول مشاهده نمی شود، اما به هر حال باید تا زمان برداشت منتظر ماند تا برآوردها به واقعیت نزدیک تر شوند.

دومین جلسه کمیته باغبانی انجمن پسته ایران در تاریخ ۲۶ تیرماه امسال با هدف پیش بینی اولیه ی تولید محصول ۱۳۹۶ پسته کشور در محل اتاق بازرگانی کرمان برگزار شد. یکی از فعالیت های مهم کمیته ی باغبانی انجمن، بررسی و پیش بینی مقدار تولید پسته ی تولیدی هر سال قبل از برداشت و تخمین آن در دو مقطع زمانی پس از برداشت محصول است. به این منظور، پس از جمع آوری اطلاعات مربوط به تولید پسته از نمایندگان انجمن در سراسر کشور و ارائه نظرات و گزارش مشاهدات میدانی اعضای کمیته، مقدار تولید پسته در کشور پیش بینی می شود.

بر اساس جمع بندی این کمیته انتظار می رود میزان تولید محصول پسته خشک کشور در سال محصولی ۹۶، حدود ۲۳۵ هزار تن باشد و این پیش بینی در مقایسه با تولید سال گذشته نزدیک به ۵۳ درصد افزایش را نشان می دهد. البته با توجه به ناآور بودن سال محصولی قبل و خسارات سرمازدگی و آفات طی سال، انتظار افزایش قابل توجه تولید سال جاری وجود داشت؛ اما کیفیت نامناسب سرمای زمستان، نوسانات دمایی بهار و همچنین گرمای شدید انتهای فروردین ماه امسال، خسارت برخی ارقام کشیده را به همراه داشت که تا حدی موجب

۱۳	فارس	۷,۵۰۰
۱۴	سمنان	۴,۰۰۰
۱۵	سیستان و بلوچستان	۳,۵۰۰
۱۶	مرکزی	۴,۵۰۰
۱۷	قزوین	۱,۵۰۰
۱۸	اصفهان	۱,۵۰۰
۱۹	قم	۲,۵۰۰
۲۰	تهران	۴,۵۰۰
۲۱	سایر	۱,۵۰۰
۲۲	جمع سایر استان ها	۸۳,۰۰۰
۲۳	جمع کل کشور	۲۳۵,۰۰۰

ردیف	منطقه	پیش بینی تولید (تن)
۱	رفسنجان و انار	۷۳,۰۰۰
۲	سیرجان	۲۸,۰۰۰
۳	کرمان	۲۰,۰۰۰
۴	زرنند	۲۱,۰۰۰
۵	شهربابک	۴,۵۰۰
۶	راور	۴,۰۰۰
۷	راین	۱,۰۰۰
۸	سایر	۵۰۰
۹	جمع استان کرمان	۱۵۲,۰۰۰
۱۰	خراسان رضوی	۲۵,۰۰۰
۱۱	خراسان جنوبی	۱۰,۰۰۰
۱۲	یزد	۱۷,۰۰۰

شایان ذکر است هر ساله مقداری از پسته تر عمدتاً محصول استان های خراسان رضوی و سمنان صرف ترخوری بصورت میوه تازه می شود که در مقادیر مندرج در جدول فوق منظور نشده است.

برآوردهای مندرج در جدول صرفاً نمایانگر مقدار پیش بینی کمیته ی باغبانی انجمن پسته ایران بوده و احتمال خطا نسبت به مقدار واقعی محصول سال ۹۶ وجود دارد.

داستان پیل یا پسیل!

اطلاع رسانی در مورد سموم غیر مجاز علاوه بر استفاده از صدا و سیما از طریق سازمان نظام مهندسی نیز اقدام کرده ایم.

دکتر میرزایی عضو هیأت علمی دانشگاه باهنر با گلایه از مهندس طاهری در واکنش به اظهارات ایشان تصریح کرد: سخنان مهندس طاهری همان صحبت هایی است مسئولین دولتی ۳۰ سال پیش بیان می کردند. پدران ما یک پنجم دانش کشاورزی امروزی ما را نداشتند، درحالی که ما کشاورزان تحصیل کرده ای هستیم. اگر امروزه مشکلی وجود دارد از سوی دولت است. وی در پاسخ به گفته های مهندس طاهری در خصوص تک کشتی بودن منطقه و تنبلی کشاورزان اظهار داشت: پدران ما به دلایل منطقی زیادی، کشت پسته را انتخاب کرده اند. دولت با این همه ادعا هنوز نمی تواند یک الگوی کشت مناسب ارائه دهد.

در ادامه دکتر بصیرت عضو هیأت علمی پژوهشکده ی پسته عوامل طغیان پسیل را اینگونه شرح داد: از سال ۹۳ که اولین بار سم موونتو وارد بازار شد، بارندگی شدیدی در مناطق پسته خیز وجود داشت و پس از آن دمای بالای هوا کمک کرد که موونتو اثرگذاری خوبی داشته باشد. در سال دوم، ماه های دی و بهمن گرم بودند و اسفندماه برف شدیدی بارید و این باعث از بین رفتن شکل زمستان گذران پسیل شد. بنابراین در این سال جمعیت آفت کاهش یافت و مجدداً سم موونتو دوام خوبی داشت. در اواخر سال ۹۴ جمعیت پسیل اضافه شد، زمستان هم تلفاتی نداشتیم، یعنی اوایل سال ۹۵ جمعیت زیادی از آفت در باغ ها داشتیم و در این سال شرایط آب و هوایی به کمک موونتو نیامد و دوام اثر خوبی نداشت. وی در اظهاراتش عمدتاً مسائل دمایی را عامل طغیان این آفت دانست و ذکر کرد: کارشناسان، دانشجویان و اساتید باید در خصوص علل طغیان پسیل کارهای تحقیقاتی انجام دهند.

عرب پور رئیس صنف فروش نهاده های کشاورزی در این جلسه با توضیح تاریخیچه ی مختصر سموم مختلف علیه آفت پسیل و اینکه تمامی سموم چند

داد: در دهه ی ۷۰ وضعیت آب، خاک، هوا، اقلیم، کشاورزان و کارشناسان خوب بود، امروزه شاید اشتباهات تک تک ما باعث شد که به این مرحله برسیم. وی با اشاره به تک محصولی بودن منطقه تصریح کرد: کشاورزها به دلیل قیمت پسته تنبل شده اند. وی همچنین عدم یخبندان در زمستان، خشکسالی، کاهش کیفیت و کمیت آب ها، عدم تغذیه مناسب باغ ها، وجود باغ های رها شده که کانون آلودگی هستند، بی سوادی و کم سوادی باغداران، تکنولوژی قدیمی سمپاش ها و وجود سموم تقلبی را مزید بر علت دانست.

طاهری با تأکید بر مدنظر قرار دادن مدیریت تلفیقی علیه آفات، شخم زمستانه، هرس درختان، استفاده از روش های غیر شیمیایی، استفاده از سموم مجاز توصیه شده، انجام عملیات باغی تحت نظارت کارشناسان را جزو راه های برون رفت از وضع کنونی ذکر کرد. مدیر حفظ نباتات استان کرمان با توضیح اینکه خوداجتهادی کشاورزان و نسخه پیچی آنان باعث ایجاد مقاومت در آفات شده است، خاطرنشان کرد: ما سم موونتوی امسال و ۲ سال ماقبل را زیر نظر کارشناسان استفاده نمودیم و پاسخ مناسبی گرفتیم.

وی مدعی است که مجموعه ی جهاد کشاورزی بسیار پرکار است و در این خصوص توضیح داد: در مناطق پسته کاری تحت پوشش مراکز خدمات جهاد کشاورزی، تعداد ۷۰ نفر کارشناس گیاهپزشک وجود دارد و تعداد ۴۵ کلینیک گیاهپزشکی نظارت بر باغ های پسته را بر عهده دارند. در این زمینه در تک تک مناطق، کارگاه های آموزشی توسط کارشناسان جهاد کشاورزی برگزار شده است. همچنین شبکه های مراقبتی در مناطق مختلف اقدام به پیش آگاهی می کنند و به محض نیاز به مبارزه با آفت، آن را تلفنی به مرکز شهرستان اعلام می کنند و مرکز شهرستان به حفظ نباتات اعلام کرده و سپس یک گروه کارشناسی این پیام را بررسی می کنند و توصیه های فنی به صورت پیامکی به کشاورزان اعلام می شود. در خصوص

جلسه هم اندیشی «کنترل شیمیایی پسیل پسته، چالش ها و راهکارها» در تاریخ ۱۳ تیرماه ۱۳۹۶ در محل سالن کنفرانس معاونت بهداشت و درمان شهرستان کرمان برگزار شد. در این جلسه، کارشناسان اداره ی جهاد کشاورزی استان، اعضای هیأت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و دانشگاه شهید باهنر کرمان، اعضای هیأت علمی دانشگاه ولیعصر (عج) رفسنجان و پژوهشکده ی پسته، کارشناسان کلینیک های گیاه پزشکی استان و تعدادی از باغداران حضور داشتند.

در این نشست که جمع علما جمع بود، هر کس از دری سخنی راند و چه ها و چه ها که گفته نشد. گویا داستان اختلاف کردن در چگونگی و شکل پیل در دفتر سوم مولانا، این بار با داستان اختلاف کردن در چگونگی و شکل مبارزه با پسیل تجلی یافته بود. اما پیل کجا و پسیل کجا؟! خوشبختانه بسیاری از حاضرین به این آگاه بودند که شمع علم و دانش بسی دور و شاید خاموش است و خواستار تحقیق بیشتر در این زمینه شدند. اما اینکه بدانیم چقدر گوش کنعان ها به این نصایح بدهکار است، هنوز دانشی است نامکشوف! در ادامه با گزیده ای از جزئیات مطرح شده در این جلسه آشنا می شوید.

در ابتدای جلسه پورخاتون معاون بخش تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی استان کرمان، اذعان کرد: یکی از خطاهای راهبردی در وزارت جهاد کشاورزی این بوده که به بحث مدیریت تلفیقی آفات پرداخته نشده و در سنوات گذشته به کشاورز آموزش داده شده که تنها به دنبال مبارزه شیمیایی باشد. وی افزود: کشاورزان همواره برای مبارزه با پسیل به دنبال یک داروی معجزه گر بوده اند، بنابراین باید با کمک ترویج، کشاورز را به سمت مبارزه ی غیرشیمیایی سوق دهیم.

سخنران بعدی طاهری مدیر حفظ نباتات سازمان جهاد کشاورزی استان کرمان بود که عوامل متعددی را در رسیدن به وضع موجود دخیل می داند، وی این عوامل را اینگونه توضیح

تحقیقاتی به یکسری از زیرساخت های علمی و تحقیقاتی نیاز است و اطلاعات درباره ی این حشره بسیار کم است.

دکتر احمدی عضو هیأت علمی دانشگاه شهید باهنر کرمان ضمن اشاره به عدم کیفیت مواد تکنیکال سموم، اذعان کرد: سموم چینی در دنیا سموم ارزان قیمتی هستند که اثرات جانبی فراوانی دارند و سازمان حفظ نباتات باید در این خصوص نظارت داشته باشد.

در ادامه مهندس فریور عضو هیأت علمی بازنشسته ی موسسه تحقیقات پسته کشور با توضیح تاریخچه ی مختصری از فعالیت حرفه ای خود افزود:

۱۳ سم زولون به مدت ۲۵ سال فاتح باغ های پسته بود و اثرات جانبی روی حشرات مفید باغ نداشت، اما استفاده ی مکرر از سموم مختلف باعث از بین رفتن حشرات مفید و دچار شدن ما به وضع امروز شد.

در ادامه خانم علیپور رئیس صنفی کلینیک های گیاهپزشکی استان کرمان با واکاوی اثر اختلاط سموم با یکدیگر و توصیه های نادرست بر عدم کارایی سموم، تصریح کرد: در کشاورزی ایران جای خالی میحت کالیبراسیون کاملاً حس می شود و هیچ کس از میزان دقیق مصرف آبی که سم با آن مخلوط می شود آگاه نیست و کشاورزان سمی که گران تر است را با هزار لیتر و سم های ارزان تر را با دو یا سه هزار لیتر آب مخلوط می کنند.

اتفاق بازرگانی مطرح کرد: سم موونتو اصلاً اثرگذاری ندارد و دوران استفاده از این سم به سر رسیده و متأسفانه سم دورسبان به دلیل رانت هایی که موونتو داشته، ممنوعه اعلام شده است.

دکتر معصومی رئیس دانشکده کشاورزی دانشگاه شهید باهنر کرمان با اذعان به عدم اعتقاد به تحقیق و پژوهش در کشور تأکید کرد: پذیرش تحقیقات یک کار فرهنگی است و پژوهش کردن کار یکی دو روز نیست، در حالی که در کشور ما هیچ باغداری حتی حاضر نیست باغش را در اختیار اساتید دانشگاه قرار دهد، چگونه می توان پروژه تحقیقاتی اجرا نمود؟!

دکتر زهدی عضو موسسه تحقیقات کشاورزی استان کرمان با مورد خطاب قرار دادن ارجمند در واکنش به اظهارات وی گفت: محقق باید بی طرف باشد، اینکه از نفت حقوق بگیرد یا از پسته دلیل عملکرد ناقص نمی شود. وی با این توضیح که قرار نیست همه ی پروژه های تحقیقاتی جواب مناسب دهند، افزود: هم اکنون تحقیق بر روی ۶ سم جدید در حال انجام است و رسیدن به نتیجه ی نهایی ۲ سال زمان می برد.

دکتر علیزاده عضو هیأت علمی دانشگاه ولی عصر رفسنجان با اشاره بر ضرورت حضور آقای باغستانی مدیر حفظ نباتات سازمان جهاد کشاورزی کشور در این نشست، عنوان کرد: برای انجام کارهای

سال محدود دوام می آورند و موونتو از این قاعده مستثنی نیست، افزود: باید دانشکده کشاورزی، مراکز تحقیقات و سازمان جهاد کشاورزی وارد عمل شوند و مشکل را حل و فصل کنند و یادمان باشد، اداره ی جهاد کشاورزی با دادن یارانه باعث شد که کشاورزان به استفاده از سموم روی آورند.

خانم محمد خانی مسئول پروژه پسیل در شهرستان رفسنجان با اشاره به نیاز به بررسی های بیشتر در خصوص اثرگذاری سم موونتو، مطرح کرد: ما هم اکنون در حال تحقیق روی نتایج کارکرد این سم هستیم. آنچه مشخص است، گزارشات ضد و نقیضی در این خصوص وجود دارد. به اعتقاد وی تشخیص اثرگذاری موونتو و ایجاد مقاومت به بررسی های بیشتر و دقیق تری نیازمند است.

ارجمند نماینده ی انجمن پسته ایران با تأیید گفته های دکتر میرزایی، تأکید کرد: در صورتی که درآمد بخش تحقیقات و ترویج وابسته به درآمد نفت باشد نتایج قابل اتکا و دقیقی از تحقیقات بدست نخواهد آمد. وی خاطرنشان کرد: تحقیق باید براساس نیاز باغدار انجام شود و اگر باغدار از تحقیق راضی نبود این کار متوقف می شود و این موضوع در بسیاری از کشورهای پیشرفته تجربه شده است.

محمدی نماینده اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی استان کرمان، با توضیح عملکرد کمیسیون کشاورزی

تولید مغز سبز

مثلاً نمونه ی پسته ی کال را به تاجری که قرار بوده از ما خرید کند نشان داده ایم و ایشان نظرشان این بود که پسته ی این باغ را زودتر برداشت کنید؛ پس از چیدن و تعیین گرم مغز مشخص می شد که چه کاری انجام داده ایم! دیر چیدن نهایتاً منجر به این می شود که پسته از مرحله مغز سبز خارج شود، در این حالت پسته ها شامل کال، دهن بست خوب و یا خندان هستند و از این سه حالت خارج نیست، اما با زود چیدن شاید حدود ۲۰ تا ۳۰ درصد محصول از بین برود و به نظر من خسارت زود چیدن بیشتر است.

عیار مطلوب معمولاً چقدر باید باشد؟

بستگی دارد. اگر خندان ها جدا نشوند ۳۷-۳۸ عیار مطلوبی است. اگر زود بچینند ممکن است عیار روی ۳۰ بیاید. اگر خندان جدا شود، عیار ۳۲-۳۳ قابل قبول است.

با اضافه شدن هزینه کارگری برای جداسازی ۲۰ درصد از پسته های رسیده و کاهش کیفیت رنگ مغز سبز و متعاقباً افت قیمت مغز سبز، آیا فکر نمی کنید تاجر حق دارد که بگوید زودتر پسته را برداشت کنید؟

بله تاجر حق دارد، اما تاجر پول پسته ای که باب میل خودش است را به ما می دهد. هزینه ی پسته ای که عملاً تلف شده است را پرداخت نخواهد کرد.

از منظر باغبانی این موضوع را چگونه ارزیابی می کنید؟

بنا به تجربه مشاهده شده که درختان سالم تر هستند و استدلال این است که سال آوری و ریزش جوانه های گل سال آینده کاهش می یابند، چون درخت زودتر از زیر فشار برای رساندن محصول خارج می شود. سال آوری برخی ارقام مانند ممتاز خیلی شدید است و بقول محلی ها درخت در سال پر محصول، خودکشی می کند. همچنین پسته ی رقم کریم آبادی در منطقه زرنند کرمان جزو

تعیین زمان برداشت بسیار مهم است و نظرات متفاوتی در این امر ابراز می شود. به طور کلی از دو زاویه می توان به این موضوع نگاه کرد. اول: از زاویه دید تاجری که می خواهد پسته کال را بخرد. طبعاً تاجر به دنبال پسته ای که درصد رسیده در آن زیاد باشد، نیست؛ بلکه رنگ سبز باکیفیت معیار خریدش است. وقتی درصد بالایی از پسته ها مغز پر نکرده باشند و به قول معروف آبکی باشد، عیار پس از خشک شدن به شدت افت می کند. دوم: از نقطه نظر باغداری که می خواهد پسته را کال بفروشد. تاجر می گویند پسته کال نباید شامل بیش از ۱۰ درصد رسیده باشد؛ در این شرایط مطمئن باشید که ۲۰ درصد پسته ها هنوز مغزشان آب است و موقعی که خشک شود هیچ وزنی ندارد و تاجر بابت آن پولی نمی پردازد. پرداخت پول براساس عیار است و تاجر فکر نمی کند که کشاورز بابت زود چیدن چه تلفاتی داده است.

از نظر شما زمان ایده آل چه موقع است؟

براساس تجربه چندساله، اگر صبر کنیم که پسته رسیده تر شود، بهتر است؛ یعنی درصد پسته های رسیده به ۲۰ درصد برسد. در این شرایط پسته های رسیده را با دست جدا می کنیم و از مابقی پسته ها که کال هستند مغز سبزی بدست می آید که پس از خشک شدن دچار افت چندان نمی شوند.

اگر در این زمان ۲۰ درصد پسته رسیده را با دست مغز کنیم، مغز بسیار با کیفیت و خوش رنگی به دست می آید، زیرا زمان زیادی از رسیدگی آنها نگذشته است و قطعاً بازار خیلی خوبی هم دارند. همچنین خیال باغدار راحت است که ۸۰ درصد مابقی کاملاً مغز پر کرده اند.

همیشه بر سر تعیین زمان برداشت مشکل داشته اید؟

معمولاً این مشکل وجود دارد. ما می دانیم که زود چیدن اشتباه خیلی بدتری نسبت به برداشت دیر است.

مغز سبز پسته در بعضی غذاها و شیرینی های ایرانی خودنمایی می کند و از دیرباز آشپزهای خوش ذوق، آراستگی و تزئین فاخر دست پخت خود را با این محصول گرانبها تضمین می کردند. در آن سوی دنیا داستان مغز سبز کمی متفاوت است، اما باز هم از شکم انسان ها سر در می آورد. اما این شرح کوتاهی بود بر آنچه طرف مصرف کننده می بیند و لمس می کند. چه کسی می داند در ذهن تولیدکننده چه می گذرد؟! شاید به این سادگی و خوشمزگی نباشد! در آستانه ورود به فصل برداشت مغز سبز قصد کردیم با علیرضا خالقی عضو پیوسته انجمن پسته ایران گفتگویی داشته باشیم تا با ابعاد تولید این محصول آشنا شویم.

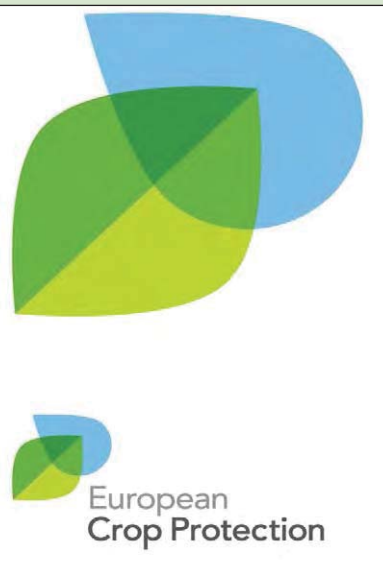
آقای خالقی! چه مدتی است که اقدام به برداشت پسته کال می کنید و به چه دلیل این کار را انجام می دهید؟

نزدیک به ۱۴ سال است که پسته را کال می چینیم. عمدتاً به دلیل تقاضای بازار و ارزیابی صرفه اقتصادی آن میادرت به این کار می کنیم. بنده دقیقاً جزئیات این مطلب را نمی دانم، اما ظاهراً تاجر یا مالکان وضعیت عرضه و تقاضای پسته را در سال پیش رو ارزیابی می کنند و با برآوردی که از ظرفیت بازار دارند، اقدام به کال چینی می کنند. مثلاً باغدار با در نظر گرفتن طغیانی شدن آفت پسیل و محصول زیاد آمریکا ممکن است نتیجه بگیرد عملیات داشت پسته خندان در پوست هزینه ی زیادی داشته باشد و در بازار هم به خوبی فروش نرود، پس صرفه ی اقتصادی با برداشت کال است.

از چه موقع کال چینی آغاز می شود؟

بستگی به سال دارد؛ معمولاً در زرنند از ۱۸ مرداد این کار شروع می شود و رقم هایی مانند کریم آبادی که زودتر می رسند را اول برداشت می کنیم و سپس فندق؛ حتی بعضی مواقع اکبری و احمدآقایی را مانند کریم آبادی همزمان برداشت می کنیم.

کارگاه آموزشی باقیمانده سموم

با توجه به اهمیت یافتن روزافزون بحث باقیمانده سموم دفع آفات در مواد غذایی، انجمن سم سازان و اتحادیه ی تولیدکنندگان مواد غذایی و نوشیدنی های اروپا مشترکاً تصمیم به برگزاری کارگاه آموزشی در این خصوص گرفته اند.

این برای اولین بار است که این شکل های مهم در مبحث باقیمانده سموم از یک موضع مشترک جهت تأثیر بر بازنگری قوانین اتحادیه اروپا و تعدیل آنها برخاسته اند.

این کارگاه در روزهای ۱۶ و ۱۷ اکتبر سال میلادی جاری (۲۴ و ۲۵ مهرماه ۱۳۹۶) در هتل شیرایتون فرودگاه بروکسل بلژیک برگزار خواهد شد. اعضای محترم انجمن پسته ایران جهت کسب اطلاعات بیشتر و ثبت نام به بخش اخبار فروکام و پسایت این انجمن (ویژه اعضای پیوسته) مراجعه فرمایید.

شایان ذکر است که مسئولین ارشد و متخصصین شرکت های معتبر تولید کننده آفت کش ها از جمله بایر-مونسانتو، داو-دوپونت و بی ای اس اف (BASF)، سینجنتا و غیره در این کارگاه آموزشی شرکت خواهند داشت.

طی یک هفته تا ۱۰ روز تغییر رنگ شروع می شود.

پس از برداشت پسته کال چه می کنید؟

روش ما این است که پسته های کال را در ماشین پوست گیر (چرخ) می ریزیم تا شاخ و برگ و یک لایه نازکی هم از پوست گرفته می شود. این پسته حداقل ۷ روز طول می کشد تا روی میدان سیمانی خشک شود، چون علاوه بر این که در خشک کن نرفته، پوست رویی هم اجازه نمی دهد که رطوبت کاملاً خارج شود. همچنین حین خشک شدن باید زیر و رو شوند و گرنه سیاه می شوند. رطوبت این پسته با پوست رویی هنگام حمل به انبار باید زیر ۵ درصد باشد.

در انبار پوک گیری می شود و باید خیلی مراقب باشیم که نیم مغزها، قاطی پوک ها نشوند.

نحوه سمپاشی ها، آبیاری، کود دهی و برنامه غذایی پسته هایی که قصد داریم کال برداشت کنیم تا رسیده متفاوت است؟

معمولاً سعی می کنیم کودهای پتاس را زودتر بدهیم تا زمانی برای جذب شدن وجود داشته باشد. پس از چیدن پسته ی کال، حتماً کودهای ازته می دهیم اما چون تا خزان درخت فاصله داریم فرصت مغتنمی است تا بتوانیم به درخت ها رسیدگی کنیم.

همچنین اگر قرار باشد محدودیت های باقیمانده سموم را رعایت کنیم باید زمان و نوع سم مورد استفاده را نیز مدنظر قرار دهیم.

با فراوری نهایی پسته کال جهت تهیه مغز سبز آشنا هستید؟

فراوری کال یک کار حرفه ای است. پسته باید دو پوست شود و آن را در آب داغ فرو می برند و در مدت معینی بیرون آورده می شود. این زمان را دستگاه نمی تواند تنظیم کند بلکه یک شخص باتجربه و زبده باید این کار را انجام دهد. سپس درجه بندی مغزها بر اساس میزان سبز بودن را انجام می دهند.

ارقام زودرس است و در مدت زمان کمی، انرژی بیشتری از درخت تخلیه می کند و در این زمان، تأمین نیاز سالیانه درختان کار دشواری است. درختی که پسته های آن کال چیده می شوند، برگ خود را بهتر حفظ می کند و در این شرایط متعاقباً برای سال آینده ذخیره مواد غذایی در جوانه های زایشی یا رویشی باقی می ماند.

سال هایی که طغیان پسیل وجود داشته باشد، کال چینی کمک می کند که خسارت کاهش یابد، بارها مشاهده شده است موقعی که ما پسته مان را کال می چینیم مقاومت درخت نسبت به خسارت پسیل زیاد شده و دچار ریزش برگ نمی شود. در این زمان با برداشت و ضبط پسته ی رسیده هم فاصله داریم. بله، پسته کال از منظر برداشت و ضبط نیز قابل بررسی است. معمولاً زمانی که همه شروع به برداشت پسته رسیده می کنند باغداران با کمبود کارگر پسته چین ایرانی مواجه می شوند و هزینه ی کارگری افزایش می یابد. همچنین تلفات چیدن پسته ی کال خیلی کم است. به همین ترتیب برخی از ضبط های پسته در زمان برداشت محصول رسیده، کشش این حجم زیاد را ندارند. با کال چینی، گروه های پسته چین بهتر عمل می کنند و کارکردن با آنها باصرفه تر است و هم اینکه ضبط ها به مشکل برنمی خورند.

آیا شاخص دیگری برای تعیین زمان برداشت پسته کال وجود دارد؟

باید مرتب از پسته ها نمونه برداریم و باید باغ ها را بر اساس زمان رسیدن محصول شان اولویت بندی کنیم و زمان برداشت هر یک را رعایت کنیم. بهترین حالت این است که رنگ لایه نازک روی مغز تغییر نکرده باشد و به سمت قرمز یا اصطلاح بازار، لب ماتیکی نرفته باشد.

از چه زمانی شروع به نمونه برداری می کنید؟

در زرنند معمولاً از ۱۰ مرداد ماه. باید توجه داشت که پسته ها در این زمان خیلی سریع می رسند و

بر آورد هزینه های ضبط پسته در سال ۹۶

کمیته باغبانی انجمن پسته ایران

از جمله: غربال، دهن بست گیری، تفکیک کارگری، بسته بندی و انبارداری است.

شایان ذکر است که قصد انجمن از محاسبه هزینه های ضبط پسته صرفاً اطلاع رسانی راجع به روند افزایش هزینه ها و نحوه انجام محاسبات برای یک مثال خاص است. بنابراین، ارقام مندرج در جدول حاضر صرفاً بیانگر هزینه های یک کارگاه مورد مثال بوده و قابل تعمیم به کل کارگاه های ضبط پسته کشور نمی باشد. باید توجه کرد که کارگاه های مختلف، بسته به محل استقرار، نحوه مدیریت محصول، سال آوری منطقه، میزان استفاده از ماشین آلات و نیروی کار، نوع سوخت مصرفی و سایر عوامل، هزینه های متفاوتی دارند. بنابراین، این پیش بینی به معنای نرخ گذاری برای عملیات ضبط پسته نخواهد بود.

بررسی های کمیته باغبانی انجمن پسته ایران در خصوص هزینه های ضبط تر و خشک پسته در سال ۱۳۹۶ بر اساس این جدول نشان میدهد که مجموع این هزینه ها در سال ۱۳۹۶ نسبت به سال ۱۳۹۵ به میزان ۱۳ درصد رشد خواهد داشت. این افزایش در حالی است که باغداران پسته طی سالیان اخیر به دلیل ثبات و یا حتی کاهش نرخ ارز از یک سو و افزایش شدید تولید پسته در کالیفرنیا از سوی دیگر شاهد کاهش قیمت ریالی و دلاری محصول بوده اند. لازم به توضیح است که منظور از ضبط تر، کلیه مراحل از بدو ورود محموله پسته تازه به کارگاه تا خشک و ظرف کردن از قییل: پوست گیری، شستشو، پوک گیری، تفکیک اولیه، خشک کردن و ظرف کردن می باشد. همچنین، منظور از ضبط خشک، کلیه مراحل بوجاری پسته خشک قبل از فروش توسط باغدار

طبق روال چندین سال گذشته، کمیته باغبانی انجمن پسته ایران قبل از آغاز فصل برداشت و ضبط با جمع آوری اطلاعات از کارگاه های ضبط پسته متعلق به اعضای انجمن، اقدام به پیش بینی هزینه های ضبط تر و خشک برای سال پیش رو کرد.

به منظور پیش بینی هزینه های ضبط پسته در سال جاری، ابتدا هزینه های محقق شده سال ۹۵ از ضبط های همکار جمع آوری و جمع بندی شد. سپس، درصد افزایش هر کدام از ردیف های هزینه ای با توجه به نرخ تورم در عوامل مختلف تخمین زده شد. جدول ارائه شده، ریز عملکرد سال ۱۳۹۵ و پیش بینی ۱۳۹۶ هزینه های ضبط تر و خشک پسته را برای یک مورد نمونه کارگاه ضبط مکانیزه با سوخت گاز طبیعی به ازای هر کیلوگرم پسته ی تر ورودی به کارگاه نشان می دهد.

مرحله	عنوان هزینه	عملکرد سال ۹۵		پیش بینی سال ۹۶	
		درصد از کل	عملکرد سال ۹۵	پیش بینی افزایش سال ۹۶ (درصد)	کیلو/ ریال
فرآوری تر	حقوق و بیمه	٪۲۷	۶۳۰	٪۱۴	۷۲۰
	سایر مخارج کارگری	٪۱۲	۲۹۰	٪۱۴	۳۳۰
	کرایه تراکتور نخاله بر	٪۲	۴۵	٪۲۲	۵۵
	برق	٪۲	۴۵	٪۰	۴۵
	آب	٪۱	۳۵	٪۱۴	۴۰
	سوخت	٪۳	۷۰	٪۰	۷۰
	تعمیر و نگهداری ماشین آلات	٪۱۳	۳۰۰	٪۱۵	۳۴۵
	تعمیر و نگهداری ساختمان	٪۴	۸۵	٪۱۲	۹۵
	مجموع هزینه های جاری	٪۶۴	۱,۵۰۰	٪۱۳	۱,۷۰۰
	استهلاک ساختمان	٪۹	۲۲۰	٪۱۴	۲۵۰
	استهلاک ماشین آلات	٪۲۷	۶۳۰	٪۱۳	۷۱۰
	جمع کل هزینه های فرآوری تر	٪۱۰۰	۲,۳۵۰	٪۱۳	۲,۶۶۰
فرآوری خشک	حقوق و بیمه کارگری	٪۳۴	۱,۸۰۰	٪۱۴	۲,۰۵۰
	سایر مخارج کارگری	٪۴	۲۱۰	٪۱۴	۲۴۰
	برق و آب و تلفن	٪۲	۱۱۰	٪۵	۱۱۵
	بیمه آتش سوزی و سرقت	٪۲	۱۰۰	٪۱۵	۱۱۵
	تعمیر و نگهداری ماشین آلات	٪۱	۵۰	٪۲۰	۶۰
	تعمیر و نگهداری ساختمان	٪۱	۵۰	٪۲۰	۶۰
	سایر جاری	٪۲	۱۰۰	٪۱۵	۱۱۵
	مجموع هزینه های جاری	٪۴۵	۲,۴۲۰	٪۱۴	۲,۷۵۵
	استهلاک ساختمان	٪۶	۳۲۰	٪۹	۳۵۰
	استهلاک ماشین آلات	٪۵	۲۷۰	٪۱۵	۳۱۰
	جمع کل هزینه های فرآوری خشک	٪۵۶	۳,۰۱۰	٪۱۳	۳,۴۱۵
	جمع کل هزینه های فرآوری تر و خشک	٪۱۰۰	۵,۳۶۰	٪۱۳	۶,۰۷۵

در پنل میز پسته در اجلاس شورای جهانی خشکبار مطرح شد:

پسته رقیبی ندارد

از سمت راست: سرکان گورگولو، مایکل هومن، جوزپی کالگانی، اسدالله عسگراولادی، امیرعلی عسگراولادی، رامین یوسفی، چنگ هونگ کی

است. طی چند سال گذشته به دلیل خشکسالی با کاهش محصول مواجه بودیم، ولی در حال حاضر به رشد درستی برگشته ایم. سالانه سطح زیر کشت ۵ تا ۷ درصد افزایش می یابد که می توانیم افزایش میانگین تولید محصول آمریکا را در سال های آتی انتظار داشته باشیم. بنابراین ما نسبت به موقعیتی که صنعت پسته در آن قرار دارد هیجان زده هستیم. در سال جاری تولید خوبی داشتیم و همچنین دیدیم که وضعیت تقاضا نیز رضایت بخش بود و کلاً در سالی متعادل از نظر عرضه و تقاضا و رو به پیشرفت به سر می بریم.

امیر علی عسگر اولادی - مطمئناً بازار رشد داشته است، چرا که می بینیم کشورها سال به سال پسته

مجری پنل توضیحات خود را با معرفی پسته و فواید آن آغاز کرد. بعد از معرفی ارقام تجاری پسته (ارقام اکبری، احمدآقای، فندق و کله قوچی از ایران، رقم کرمان کالیفرنیا از آمریکا و رقم آنتپ از ترکیه) وضعیت تولید و صادرات در سال جاری را ارائه داد و تخمین تولید سال آینده را به سمع و نظر حضار رساند. پایان میزگرد به بخش پرسش و پاسخ از افراد حاضر در پنل اختصاص یافت؛ که در ادامه با جزئیات آن آشنا می شوید.

صنعت پسته در چه جایگاه و مرحله ای است؟

مایکل هومن - بدون شک صنعت پسته، صنعتی در حال رشد است که با نگاه به آمار محصول سال ۲۰۱۶ می بینیم پسته کالیفرنیا به مسیر رو به رشدی که آرزو داشتیم بازگشته

میز پسته در روز دوم اجلاس شورای جهانی آجیل و خشکبار برگزار شد. رامین یوسفی از شرکت پرشین داینستی (Persian Dynasty) مدیریت جلسه را بر عهده داشت و اعضای پنل، نمایندگانی از ایران (امیرعلی عسگراولادی)، آمریکا (مایکل هومن از شرکت پسته و بادام واندرفول)، ایتالیا (جوزپی کالگانی نایب رئیس شورای جهانی آجیل و خشکبار)، ترکیه (سرکان گورگولو) و چین (چنگ هونگ کی) بودند.

دستور جلسه شامل بررسی وضعیت صنعت پسته، عرضه و تقاضا، چالش های فعلی پیش روی صنعت و پیش بینی بروز آنها در آینده، وضعیت بازارهای فعلی پسته و پتانسیل های بازارهای جدید و در حال شکل گیری و در نهایت پرسش و پاسخ از اعضای پنل بود.

دید؟

جوزپی کالگانی - به اعتقاد من پسته کالایی منحصر به فرد است و ما نمی توانیم آن را با دیگر مغزجات نظیر بادام، بادام هندی، فندق و یا حتی گردو مقایسه کنیم. پسته همچنان با پوست، برشته شده و یا خام مصرف می شود. به عقیده من رقابت زیادی بین پسته با دیگر مغزجات وجود ندارد و در عوض چیزی که مهم است ثبات بیشتر در قیمت ها است، چرا که پایداری قیمت ها طی ده سال گذشته ثابت کرده که موجب افزایش مصرف پسته می شود. بنابراین نیاز است که همیشه پسته را روی قفسه فروشگاه ها با یک قیمت منطقی داشته باشیم.

مایکل هومن - در خصوص بی نظیر بودن پسته با آقای کالگانی هم عقیده ام. پسته یک میان وعده (اسنک) محسوب می شود و تجربه ثابت کرده در بین میان وعده ها، پسته بی همتا است، چرا که فرد وقت گذاشته، دانه دانه آن را پوست کرده و مصرف می کند.

در سال ۲۰۱۶ دیدیم که با کاهش قیمت تقاضا بیشتر شد و این مبین این واقعیت است که مصرف کننده به قیمت های مناسب تر و تبلیغات بیشتر پاسخ خواهد داد. امیدواریم که عرضه ی پسته مبتنی بر سلیقه مصرف کننده را هرچه بیشتر افزایش دهیم و از این تجربه منحصر به فرد لذت ببریم.

چنگ هونگ کی - به نظر من عرضه پایدار و با کیفیت و با ثبات برای بازار چین بسیار مهم است. هر چند مساله بزرگی به نظر می رسد ولی قابل دستیابی است. بعضی اوقات فروشندگان از ما می پرسند چرا پسته های بارگیری شده به مقصد چین طیفی از خندان تا میدانی را شامل می شوند. در پاسخ باید بگویم این ویژگی بازار چین است، چرا که در بازار چین در واقع خریدار تصمیم گیرنده است نه مصرف کننده. بازار چین دست شرکت های فرآوری (برشته کن ها) و توزیع کننده ها است پس کاملاً طبیعی است که بگویند به دلیل گرانی نمی خواهیم بخریم یا اینکه به دلیل قیمت های منطقی مایل به خرید هستیم. این موضوع در چین بسیار مهم است.

دلیل نوع و ارقام پسته، میزان بسیار محدودی به عنوان مصرف صنعتی (مواد اولیه سایر محصولات) صادر می شود. با توجه به افزایش تولید ایران و آمریکا، عرضه به اندازه کافی وجود دارد و با فعالیت های بازاریابی آمریکا، مصرف پسته در دنیا رو به افزایش است. بنابراین این رویه طی ۵ سال آتی هم ادامه خواهد داشت و تقاضا نیز متناسب با عرضه با رشد روبرو خواهد بود.

چنگ هونگ کی - وضعیت بازار چین متفاوت است. فروش به شدت تحت تاثیر قیمت ها است و بازار تمایل به محصولات با قیمت پایین دارد. چنانچه قیمت مناسب باشد خریداران به خرید پسته خندان تمایل دارند و در صورت بالا بودن قیمت ها پسته ناخندان و یا میدانی (Huller-run) ارجحیت پیدا می کند. امسال بازار به دلیل عدم ثبات، تمرکز بر روی رقم یا اندازه خاصی نداشته است. این ویژگی بازار چین است و ما بر اساس قیمت کار می کنیم. اگر بگویید پسته ۲۵-۲۱ آمریکایی ارزانتر از ۳۲-۳۰ ایرانی است، حجم زیادی از پسته های ۲۵-۲۱ آمریکایی به چین سرازیر می شود.

امیرعلی عسگرولادی - در رابطه با فروش، من تنها راجع به روش ایرانی صحبت می کنم. با نگاه به آمار می بینیم مانده انبار همیشه محدود است و حداکثر ۱۰ درصد محصول در پایان سال باقی می ماند. ذهنیت ما ایرانی ها این است که محصول را هر طور شده به فروش برسانیم که در نتیجه آن چه محصول زیاد باشد چه کم، مانده انبار زیادی در پایان سال نخواهیم داشت.

این مساله ریشه در هزاران سال سابقه تجارت در ایران دارد و در ذهن ایرانی ها نهادینه شده که تا پایان سال باید محصول تمام شود. پس مهم نیست آمریکا محصول زیادی داشته باشد یا نه، ایرانی ها با ۱۰ درصد قیمت بالاتر بازار محصول خود را پیدا خواهند کرد و این در ذهن ایرانیان تبدیل به یک قانون شده که موجودی باید تا پایان سال تمام شود.

آیا می توان بین مصرف پسته و دیگر مغزجات ارتباطی

بیشتری وارد می کنند و همانگونه که شما هم در نمودارها نشان دادید تولید، بازار و واردات همگی در حال رشد هستند. به روشنی می بینیم که سال به سال تولید افزایش پیدا می کند و بازارهای مصرف و مشتریان جدید اضافه می شوند.

سرکان گورگولو - سطح زیر کشت بارور و تولید پسته در ترکیه سال به سال در حال گسترش و افزایش است. از پیامدهای افزایش تولید در آمریکا ثبات بیشتر قیمت ها بوده است. خوشبختانه در ترکیه نیز شاهد این اتفاق بوده ایم، به خصوص در بازار خرده فروشی این مساله دلگرم کننده است. انتظار داریم طی ۵ سال آتی وضعیت قیمت ها و بازارها ثبات بیشتری پیدا کند و باعث افزایش عرضه و تقاضا شود.

چنگ هونگ کی - واردات پسته به چین سال به سال در حال افزایش است. در سال ۲۰۱۶ نزدیک به ۱۰۴ هزار تن پسته به چین وارد شده است که نسبت به سال ۲۰۱۵ دو برابر افزایش داشته است.

جوزپی کالگانی - دلیل دعوت از من در پنل پسته این است که من نماینده ی ایتالیا، اسپانیا، تونس، یونان، ازبکستان و مراکش هستم. هرچند که تولید پسته در این کشورها به اندازه آمریکا، ایران و ترکیه نیست اما در حال افزایش می باشد و روندی خارق العاده را نشان می دهد که می تواند تقاضای داخلی این کشورها را پوشش دهد.

روندهای فروش در سال های اخیر چگونه بوده است؟

مایکل هومن - برای پسته کالیفرنیا فروش سال محصولی ۲۰۱۶ به بیش از ۲۷۰ هزار تن خواهد رسید که نمایانگر بیش از ۲ برابر افزایش نسبت به بارگیری های سال گذشته است، علت عمده آن هم کاهش سطح قیمت ها به دلیل افزایش تولید بوده است. در زنجیره عرضه، تأمین کنندگان و همکاران ما در بخش خرده فروشی همه هیجان زده هستند، چرا که تمایل فوق العاده ای که برای پسته بوجود آمده موجب افزایش تبلیغات و نتیجتاً فروش بیشتر شده است.

سرکان گورگولو - تولید ترکیه اصولاً صرف مصرف داخل می شود و به

خود در جهت رشد مقوله میان وعده های آجیلی تلاش می کنیم و وضعیت تولید و بازار سایر مغزجات و آجیل ها را نیز به دقت زیر نظر داریم، چرا که همه آنها رقاباتی سالم برای پسته محسوب می شوند.

در رابطه با رقابت غیر مستقیم باید سایر میان وعده های شور را مد نظر قرار دهیم؛ محصولاتی نظیر چیپس سیب زمینی و دیگر اسنک های ترد و شور. اگرچه این محصولات رقابت مستقیم با پسته ندارند، اما باید به آنها مثل یه فرصت نگاه کرد و با شناساندن ارزش غذایی بالای پسته آن را به عنوان اسنک جایگزین به مصرف کنندگان بیشتری معرفی کرد.

امیرعلی عسگر اولادی - از نقطه نظر تولید هیچ رقابتی وجود ندارد، همانطور که آقای کالگانی اشاره کردند پسته محصولی منحصر به فرد است که تحت هر شرایطی بازاری که خریدار آن باشد را پیدا می کنیم.

البته ممکن است مطالعات بهتری در آمریکا در این مورد انجام گرفته باشد ولی چیزی که ما می بینیم این است که تحت هر شرایطی اگر قیمت ما حتی بالاتر باشد هم این رقابت (به عنوان مثال اگر بادام هندی یا بادام زمینی ارزان تر باشد) تداخل زیادی با ما به وجود نمی آورد.

سبز به نظر شما آیا گرایشات اخیر راجع به تولید محصولات ارگانیک برای صنعت پسته مثبت بوده یا منفی؟

سرکان گورگولو - روند فروش محصولات ارگانیک مثبت است، ولی به نظرم عرضه کافی نیست. اولاً از ترکیه، اسپانیا و ایران مقداری محصول ارگانیک به صنعت میان وعده عرضه می شود، اما این میزان با نیازهای بازار مطابق نیست. تولید اسپانیا تا حدودی مطابقت دارد ولی بسیار محدود است. دیگر مبادی نیز برای صنعت میان وعده خیلی شناخته شده نیستند، چرا که تولید بسیار محدودی دارند. ایران نیز در این جهت تلاش هایی انجام می دهد، ولی با موانعی از طرف آمریکا مواجه است. محصولات ارگانیک کشورهای آسیای میانه نیز تنها به مصرف صنعتی می رسد. بنابراین حتی اگر پتانسیل آن هم وجود داشته باشد

جوزپی کالگانی - کاربردهای پسته در سراسر جهان افزایش داشته است؛ از مصرف به عنوان میان وعده (اسنک) تا صنایع غذایی نظیر شکلات سازی و بستنی سازی را در بر می گیرد. به صورت روز افزون با افزایش تقاضا برای پسته مواجه هستیم. شاید بهتر باشد شورای جهانی آجیل و خشکبار در بحث آمار نه تنها پسته با پوست بلکه بصورت مغز را با توجه به آینده روشن مغز نیز در نظر داشته باشد. زیرا مغز آن قسمت از پسته است که مصرف کننده به آن نیاز دارد و تولید آن سریعاً موجب افزایش مصرف خواهد شد، چرا که برخلاف پسته با پوست که نیاز به پوست کردن دارد مغز به راحتی و مستقیماً مصرف می شود.

پسته مجدداً در حال بازگشت به صنعت مارتادلای (نوعی سوسیس) ایتالیا است، چرا که به دلیل قیمت بالا مدتی از این صنعت حذف شده بود. در حال حاضر دوباره در مارتادالا سبزی پسته را می بینیم که با قیمتی بین ۴۰ تا ۴۵ یورو به ازای هر کیلو به فروش می رسد. هر چند قیمت بالایی دارد ولی مصرف کنندگان استقبال می کنند. پسته در صنعت شیرینی سازی نیز کاربرد دارد. این موضوع مهمی است که بازار بزرگی را می گشاید.

با استناد به مطالعات و آنالیزهای آماری مصرف، صورت گرفته توسط شورای جهانی آجیل و خشکبار، در حال حاضر جمعیتی در حدود ۱،۵ میلیارد نفر به آجیل های درختی دسترسی دارند و برای سال های ۲۰۲۵ تا ۲۰۳۵ تخمین می زنیم که نزدیک به ۳ میلیارد از جمعیت جهان مصرف کننده آجیل ها خصوصاً پسته باشند که به عنوان یک آجیل دلپذیر مورد علاقه مردمان با فرهنگ ها و سنن مختلف است.

سبز رقبای مستقیم و غیر مستقیم پسته کدامند؟

مایکل هومن - رقابت مستقیم یعنی رقابت با دیگر آجیل ها مثل بادام، بادام هندی و دیگر میان وعده های آجیلی که با پسته رقابت می کنند. می دانیم مغزجات آجیلی با ارزش غذایی بسیار بالا برای همه افراد مفید و سالم محسوب می شوند. با نگاه به مساله از این جنبه می بینیم که در این رقابت دوستانه هر کدام به سهم

سبز آیا سفارشات پسته بر اساس کشور یا فرهنگ ها متفاوت است؟

امیرعلی عسگر اولادی - بله، بسیار متفاوت است؛ خصوصاً برای پسته در پوست. برخی کشورها پسته ایرانی و برخی دیگر آمریکایی را ترجیح می دهند. به عنوان مثال هند بازاری ویژه برای پسته ایرانی است. طعم و مزه پسته ایرانی موجب شده که بطور سنتی هندی ها این پسته را شدیداً ترجیح دهند و اهمیتی ندارد که قیمت آن در هند بالا یا پایین برود، در هر صورت هندی ها باز هم خریدار پسته ایرانی خواهند بود.

در کشورهای خاورمیانه پسته ایرانی جایگاه ویژه ای دارد. در حال حاضر فروش پسته ایرانی در مقایسه با پسته آمریکایی بیشتر است. بنابراین مبدأ تولید پسته در بسیاری از کشورها حرف برای گفتن دارد. تنها یک نکته اینکه بعضی از کشورها دنبال قیمت هستند که البته آنها نیز تغییر می کنند. به عنوان مثال چرا وقتی قیمت ایران نسبت به آمریکا پایین تر است، آنها از آمریکا خرید می کنند؟ نکته این است که آنها دنبال یک کالای خاص با شرایط خاص هستند. بنابراین مبدأ بسیار مهم است.

سرکان گورگولو - برای ترکیه ترجیح می دهیم که در رابطه با ارقام پسته صحبت کنم. در ترکیه برای پسته در پوست دو وارسته اصلی داریم؛ «آنتپ» و «سیرت». آنتپ به عنوان رقمی تجاری هم به صورت میان وعده (اسنک) در داخل ترکیه مصرف می شود، هم در صنعت شکلات سازی ترکیه کاربرد دارد. سیرت شبیه به رقم اکبری است و نسبت به آنتپ طعم بهتری دارد.

برای مصرف صنعتی نیز چند وارسته داریم که زمان های برداشت آنها متفاوت است. به عنوان مثال پسته ی سبزی داریم که در بازار بالاترین قیمت را دارد و بطور عمده در صنعت باقلوا و شیرینی سازی کاربرد دارد. این پسته را اوایل ماه جولای زمانی که مغز به اندازه کافی رشد نکرده و سبز است برداشت می کنند. رقم دیگری که داریم «مرداوی» نام دارد که بصورت دو پوست شده برای صادرات مورد استفاده قرار می گیرد.

به نظرم باید اول بازار مصرف صنعتی توسعه پیدا کند تا تولیدکنندگان در ترکیه و دیگر مبادی بتوانند وارد آن بازار شوند؛ بدین معنی که در بازارهای تجاری بخش مصرف صنعتی کم حجم است و به همین علت است که من اصلی ترین چالش را در این قسمت می بینم.

جوزپی کالگانی - بطور کلی صحبت در مورد بیو ارگانیک و تقاضا برای مغزجات ارگانیک همانطور که طی ۱۰ سال گذشته پیش بینی می شد، رو به افزایش است؛ اما طی ۳ سال اخیر کمی بازگشت به عقب داشته ایم. امروز میزان تقاضا را ۸ تا ۱۰ درصد در نظر می گیریم. شرکت من در زمینه محصولات ارگانیک متخصص است و تقاضا برای این محصولات نیز بسیار بالا است، اما چالشی که همیشه وجود داشته عرضه است، زیرا تقاضا برای محصول ارگانیک نسبت به عرضه بسیار فزاینده است. با در نظر گرفتن اینکه تقاضای اصلی از چین می آید به شدت کشورهای تولید کننده را به رفتن به سمت کشاورزی ارگانیک تشویق می کنم. بازار چین در گذشته با بی اطمینانی در این مقوله همراه بود ولی در حال حاضر احتمالاً تقاضای آن افزایش خواهد داشت. امروزه در کشاورزی ارگانیک فعالیت های بسیاری را می توان با آبیاری مناسب و بدون استفاده از سموم انجام داد. بنابراین آینده روشنی وجود دارد، هرچند همیشه باید میزان بهره وری به ازای یک هکتار را در کشاورزی ارگانیک و غیر ارگانیک مد نظر قرار داد ولی در کشاورزی ارگانیک قیمت دلگرم کننده است. بنابراین قطعاً نظر من در این مورد مثبت است.

مایکل هومن - ما به عنوان یک شرکت و به عنوان نماینده صنعت پسته کالیفرنیا بیشتر تمرکز بر افزایش همه جانبه ی مصرف آجیل ها خصوصاً پسته داریم. پسته محصولی به شدت سالم است و رشد طبیعی از آن در مقابل سموم و دیگر مواد شیمیایی مورد استفاده در باغ محافظت می کند، و ما فرصت بزرگی برای محصولات ارگانیک نمی بینم. تأکید ما روی فوایدی است که پسته در بحث سلامتی و اصول

ایمنی مواد غذایی دارد و از نظر ما اینها جنبه های مهم تری هستند.

چنگ هونگ کی - متأسفانه نظر من منفی است، چرا که در چین خریداران و فرآوری کنندگان نمی توانند تمایزی بین محصولات ارگانیک و غیر ارگانیک قائل شوند. مهم این است که صادر کنندگان محصولات ارگانیک برای قانع کردن مصرف کننده، فرآوری کننده و توزیع کننده ترویج مناسبی در مورد مشخصه های پسته ارگانیک و تفاوت ها و وجوه تمایز آن با پسته معمولی داشته باشند. بدون داشتن این اطلاعات گیج کننده خواهد بود. به نظر من مردم دوست ندارند تشخیص دهند که آیا این محصول ارگانیک است یا نه، اما در هنگ کنگ ممکن است موفق باشد. برای ارگانیک شما مجبور هستید مشخصه های زیادی را از مبدأ در تأیید اینکه این محصول ارگانیک است به همراه محصول داشته باشید ولی در حال حاضر این مساله دشوار و منفی است.

امیرعلی عسگر اولادی - تقاضا برای محصولات ارگانیک رو به افزایش است ولی متأسفانه در ایران تولید به اندازه تقاضا رشد نداشته است. ما مسائل و مشکلات زیادی از جمله کمبود آب در مناطق اصلی پسته کاری و باغ های رها شده زیادی داریم که برای باغ های خوب مشکلات عدیده ای را ایجاد می کنند و باغداران مجبور به استفاده از سموم هستند. ولی به هر حال توسعه ی باغ های ارگانیک رو به رشد هستند و باغریزی های جدید در مناطق شمالی و مرکزی ایران در حال انجام است. همانگونه که گفتم در این مساله ما عقب هستیم. تقاضا در حال افزایش است و متأسفانه ما برنامه خوبی برای کشاورزی ارگانیک نداریم.

تولید کنندگان پسته با چه چالش هایی روبرو هستند؟

مایکل هومن - در کالیفرنیا چالش اصلی باغداران افزایش هزینه های تولید است. در زمینه ی هزینه های نیروی انسانی (به دلیل افزایش حداقل دستمزدها) افزایش داشته و خواهیم داشت. در رابطه با برخی روش های خاص کشاورزی که موجب افزایش هزینه های تولید می شود نیز همچنان

با محدودیت هایی روبرو هستیم و در نهایت مساله آب که دغدغه همیشگی بوده است. امسال زمستان پر بارشی داشتیم که از بابت آن شکرگذاریم، اما با این حال در کالیفرنیا سیستم زیر ساخت های مربوط به آب تنها برای یک سال و نیم طراحی می شود و این مساله همچنان دغدغه ای برای تولید پسته محسوب می شود.

سرکان گورگولو - برای ترکیه اصلی ترین چالش، روش های باغداری است. ما خیلی نسبت به کالیفرنیا عقب هستیم و هنوز از متد های سنتی و دیم استفاده می کنیم که بازدهی درختان را تحت تأثیر قرار می دهد. به عنوان مثال در کالیفرنیا ۲،۵ تن در هکتار برداشت می شود، ولی در ترکیه برداشت حدود ۷۰۰ کیلوگرم در هکتار است. هرچند نوع رقم روی این مساله تأثیر می گذارد ولی به طور کلی سنتی بودن باغداری این مساله را ایجاد می کند. البته باید اضافه کنم که کمک های دولتی برای آبیاری شروع شده است و امیدواریم در آینده، باغ هایی که بصورت دیم آبیاری می شوند به کشت آبی تغییر یابند.

مساله ی دیگر در رابطه با مبارزه با آفات است که هر سال به مشکلات آن نیز افزوده می شود. مورد دیگری که باید اضافه کنم مربوط به نوآوری هایی است که بتواند صنعت پسته ترکیه را شبیه به کالیفرنیا کند. ما باید راه های افزایش بهره وری تولید را پیدا کنیم. سطح زیر کشت پسته در ترکیه ۳۵۰ هزار هکتار است که ۲۰۰ هزار هکتار آن بارور است. امیدواریم در آینده با حمایت تکنولوژی های جدید میزان برداشت را بیشتر کنیم.

امیرعلی عسگر اولادی - اصلی ترین چالش در ایران مشکلات آب است که دولت در این رابطه به کشاورزان برای توسعه کشت در مناطق جدید کمک می کند. هرچند که کشاورزان با کمبود آب مقابله می کنند، ولی این مساله بزرگی است که موجب می شود ما نتوانیم بهره وری را بالا ببریم. تولید ما ثابت خواهد بود چرا که در کنار باغ های جدیدی که اضافه می شوند برخی از باغ ها از چرخه ی تولید خارج می شوند.

به عنوان آجیل خندان از ۴۰ سال پیش ترویج شده است تغییری وجود نداشته است. ما آجیل خندان را همیشه دوست داشته ایم و مردم از مصرف آن شاد و خوشحال هستند.

مایکل هومن - مسئله ای که موجب خوشحالی ما می شود اضافه شدن به حجم تولید است که صنعت را تغییر داده است. در مقوله امنیت مواد غذایی نیز تأکید بیشتری شده است و صنعت مدرنیزه شده از منظر امنیت مواد غذایی به شدت حافظ سلامت مصرف کننده است. همچنین افزایش سطح آگاهی ها نسبت به فواید و ارزش غذایی پسته تغییری دیگر در صنعت بوده است و این روند ادامه پیدا خواهد کرد، چرا که مصرف کنندگان همیشه به دنبال جایگزین کردن میان وعده های سالم تر هستند و صنعت پسته سرمایه گذاری در تحقیقات برای اثبات هرچه بیشتر فواید عالی پسته را ادامه خواهد داد. اینها عواملی هستند که باعث خوشحالی ما می شوند.

تغییر کرده است. آنها در تولید رتبه اول را دارند و پس از آن ایران و سپس ترکیه قرار دارد که تلاش می کند با روش های جدید تولیدش را افزایش دهد. به عقیده من تولید پسته در آینده حتی بیشتر از امروز خواهد بود و امید داریم که مصرف نیز افزایش یابد. **امیرعلی عسکراولادی** - روشن است که تجارت تا به حال بسیار موفق و به دلیل افزایش تقاضا، همچنان رو به رشد خواهد بود. امروز شاید ایران به دلیل رقابت با آمریکا که خیلی در اروپا موفق بوده، کمتر به اروپا صادر می کند، ولی برای ما خیلی راحت است که فروشمان به چین و هند را افزایش دهیم. برای روسیه هم به همین ترتیب. سه کشور هند، چین و روسیه برای ما کافی هستند ولی با این حال در اروپا نیز بازار خوبی داریم و بطور کلی با تقاضا مشکلی نخواهیم داشت و بزرگترین مشکل و مساله با طرف عرضه است. **چنگ هونگ کی** - خیر، تغییری وجود نداشته است. از زمانی که پسته

پسته برای خلاصه کردن کلام از هر کدام از شما یک سوال دارم، اینکه به عقیده شما آیا صنعت پسته طی ۱۰ سال گذشته هیچ تغییری بنیادی را تجربه کرده است؟

جوزپی کالگانی - فایلی که شما ارائه دادید خود گویای همه چیز است. امروز ما در ۵ قاره پسته تولید می کنیم. بطور کلی می بینید که روند صعودی است. من هیچ نگرانی در این مورد ندارم و آینده روشنی می بینم. ۳ میلیارد جمعیت در ۵ قاره، صنعت ما را پایدار نگه خواهد داشت. می بینید که امسال چند نفر در این اجلاس حضور دارند. سال آینده در سویای اسپانیا مطمئناً بالای هزار نفر خواهیم شد. امروز صبح یکی از سخنرانان هندی گفت: برای لذت بردن از زندگی باید پسته که میوه خوشحالی است بخورید. **سرکان گورگولو** - من با آقای کالگانی موافقم. باید اضافه کنم که تولید آمریکا در طی ۱۰ سال گذشته

بورس پسته

حمید عزت آبادی

عضو هیأت رئیسه اتاق بازرگانی استان کرمان

مسئول کمیسیون سرمایه گذاری و امور زیربنایی

شدن این روش، بعضی از انبارها در مناطق مختلف کشور برای انبارداری و پذیرش پسته اعلام آمادگی می کنند. برای این انبارها یکسری وظایف و درآمدهایی تعریف شده است که راجع به تمام آنها با سازمان بورس به جمع بندی رسیدیم. انبارها پس از اعلام آمادگی از طرف سازمان بورس کنترل و بازرسی می شوند و در صورتی که استاندارد های سازمان بورس را داشته باشند، برای آنها تأییدیه صادر می شود. مالک انبار پس از دریافت تأییدیه، باید وثایقی را نزد شرکت سپرده گذاری مرکزی سازمان بورس بابت تضمین، تحویل و نگهداری کالا بسپارد. سپس سازمان بورس در سامانه ی خود این انبارها را معرفی می کند. یکی از مسئولیت های تعریف شده برای انبارها این است که کالا را هنگام تحویل گرفتن از نظر کیفی و کمی کنترل نمایند. قابل ذکر است که کنترل کیفی در مورد پسته فقط شامل استانداردهای فیزیکی می شود.

هم اکنون برای پسته ی فندقی خندان انس ۳۰-۲۸ و ۳۲-۳۰ شرایط تحویل تدوین شده است. ضمناً استانداردهایی که به انبار و سازمان بورس ارائه شده دقیقاً خلاصه ی استاندارد های سازمان استاندارد است و مطلب جدیدی نیست. در خصوص کنترل کمی باید گفت، انباردار مسئولیت توزین و تحویل را بر عهده دارد و قاعده ۲۳ خودش نیز باید در این مورد پاسخگو باشد. سپس انبار دار یک رسید صادر می کند؛ به عبارت دیگر در سامانه ویژگی های محصول دریافت شده را ثبت می نماید. در مرحله ی بعد، مالک به استناد این رسید یک گواهی تحت عنوان گواهی سپرده کالا از سازمان بورس دریافت می کند. این گواهی سپرده ی کالا جزو اوراق بهادار محسوب می شود و بعضاً همین گواهی را بانک ها به عنوان وثیقه می پذیرند. با این روش کالا به یک وثیقه یا سند تبدیل می شود و قابلیت معامله شدن دارد. معامله ی این گواهی چون مربوط به کالای کشاورزی است، معاف از مالیات تلقی می شود. قابل ذکر است که کارمزد انجام این معاملات در مقابل ارزش پسته بسیار اندک است.

کرده بودند و در این خصوص نکات و رهنمودهایی داشتند که پیگیری این موضوع را مطلوب می دیدند. البته اینکه این کار انجام پذیر است یا خیر، بحثی بود که فرصت صحبت بیشتر با ایشان فراهم نشد.

به طور خلاصه، چون دورنمایی از راه اندازی بورس پسته وجود داشت و از طرفی سابقه زیره و امکانات بازار سرمایه موجود بود، این موضوع در هیأت نمایندگان اتاق بازرگانی مطرح شد و به کمیسیون سرمایه گذاری این مأموریت محول شد که برای پذیرش و عرضه محصولات کشاورزی در بورس کالا مطالعه بیشتری صورت گیرد. حین این مأموریت جلساتی با حضور آقای دکتر سلطانی رئیس بورس کالای کشور برگزار شد. ابتدا باتوجه به تنوع محصولاتی که در استان کرمان وجود دارد، تصمیم بر آن شد که پسته را به عنوان اولین کالا عرضه نماییم و بعد سراغ خرما و سایر محصولات جنوبی برویم؛ به این دلیل که شرایط نگهداری پسته راحت تر از بقیه کالاهای بود.

شایان ذکر است، عرضه کالا در بورس به دو شکل انجام می گیرد: ۱- عرضه فیزیکی ۲- گواهی سپرده کالایی. عرضه ی فیزیکی به این مفهوم است که صاحب کالا به سازمان یا سامانه ی فروش، مقدار کالای خود را که آماده فروش و نرخ گذاری است اعلام می کند. سازمان بورس طی یک فرآیند ساده و کوتاه مدت، بصورت عمومی موجودی و قیمت را در سایت و سامانه اعلام نموده و از این طریق مشخصات محصول در اختیار خریداران قرار داده می شود. سپس خریداران طبق نیاز و تمایل، خرید انجام می دهند. بهای این کالا از طریق سامانه و یک رویه ی مشخص توسط کارگزاری های بورس پرداخت می شود و خریدار کالا را از فروشنده تحویل می گیرد. این رویه ی خوبی برای معاملات سنگ آهن، فولاد و محصولات صنعتی که نوسان کیفی شدیدی ندارند یا کالاهایی که از نظر وزنی سنگین هستند، کار کرد دارد.

روش دوم که روش مطلوبی برای پسته و دقیقاً شبیه به حواله های زیره است، گواهی سپرده کالا نام دارد. برای اجرایی

کمیسیون سرمایه گذاری و امور زیر بنایی بخشی تحت عنوان بازار سرمایه دارد که شامل بورس ها اعم از بورس کالا، اوراق بهادار و انرژی می شود و آقای دکتر بهمنی رئیس بورس منطقه ی کرمان مسئولیت این کارگروه را برعهده دارد.

از حدود ۱۰ سال پیش با ورود به حوزه ی حمل و نقل و تأسیس یک شرکت خصوصی در زمینه حمل و نقل ریلی، به طور جدی مطالعه ی مزیت های بورس را آغاز نمودیم. هم اکنون سهام این شرکت خصوصی در بورس عرضه عمومی و معامله می شود.

حین مطالعات و جمع آوری اطلاعات برای ورود شرکت حمل و نقل ریلی به بورس با مقوله ی بورس کالا آشنا شدیم. این بورس عمدتاً عرضه ی کالاهای صنعتی را در دستور کار دارد. در نگاه اول نحوه ی عملکرد بورس کالا، دلایل شکل گیری و مزیت های آن جالب توجه بود. البته از دهه های گذشته ذهنیتی در خصوص بورس کالایی منطقه ای در خراسان که زیره را معامله می کرد وجود داشت، اما این بورس غیررسمی بود. بنابراین محصولات کشاورزی در بورس کالایی پیش قدم بوده اند و فعالین این حوزه شاهد این مدعا هستند که در خراسان انبارهایی وجود داشته که کشاورزان محصول خود را به آن تحویل می دادند و حواله می گرفتند که این حواله ها قابلیت داد و ستد داشته اند. این موضوع یک مزیت فوق العاده به دنبال دارد. اول: وجود انبار مشخص، یعنی هر کشاورز مجبور نیست که انبارهای متعددی داشته باشد. دوم: تاجری که می خواهد صادرات این محصول را انجام دهد خیالش راحت است که در انبارهای معین موجودی وجود دارد و نگرانی از بابت خرید کالایی که می خواهد بفروشد، وجود ندارد. سوم: فراهم آمدن امکان انجام کنترل کیفی.

بنابراین بر اساس ذهنیت های گذشته و مزیت های بررسی شده در مورد عرضه کالاهای در بورس، تلاش کردیم تا در این مسیر گام برداریم. البته ناگفته نماند آقای محسن جلال پور در زمان حضورشان در اتاق بازرگانی کرمان و ایران، راجع به بورس پسته بعضاً صحبت هایی مطرح

اخیراً با بانک مرکزی و بانک کشاورزی جلسه ای در این خصوص برگزار شد تا نسبت به حجم نقدینگی مورد نیاز به ادبیات مشترکی دست یابیم، چون معمولاً در بین مسئولان دولتی تصویری از میزان نقدینگی مورد نیاز برای خرید پسته وجود ندارد. به هر حال در صدد هستیم تا صندوق های سرمایه گذاری و یا کالایی شکل بگیرند. این صندوق ها توانایی خرید گواهی های سپرده کالایی را دارند و می توانند آنها را به صورت مدت دار به صادر کننده ها بفروشند. عمده کار کشاورزان می خواهند هزینه هایی را که پرداخت آنها را به بعد از فصل برداشت موکول کرده اند بپردازند و عرضه ی زیادی در ماه های اول صورت می گیرد. در این مقطع زمانی برای اینکه نیاز باغداران به منابع مالی رفع شود، انتشار اوراق سلف چاره ساز است؛ به این معنی که باغدار محصولش را پیش فروش می کند و با ارائه ی یکسری تضامین، اوراقی منتشر می شود که آن را می فروشد.

قیمت پسته روی تابلوی بورس بر اساس خرید و فروش هایی انجام شده در بازار تعیین می شود. البته اختیار این ارزش گذاری با دارنده گواهی اوراق بهادار یا همان کشاورز است.

لازم به توضیح است که معاملات سلف یکی از عقود اسلامی می باشد. سلف عقد معامله ای است کاملاً شرعی که عملاً کالا در این معامله پیش فروش می شود. به این شکل که بین خریدار و فروشنده در خصوص کالایی که در آینده تولید خواهد شد، توافقی صورت می گیرد، قیمت تعیین می شود و معامله صورت می گیرد و پول آن پیش پرداخت و یا کلاً تسویه می شود و در موعد مقرر کالا تحویل می گردد. به عبارت دیگر کشاورز یا صاحب کالا که نیازمند پول است، اعلام می کند که فروش سلف دارد، سپس با بررسی اولیه ای که صورت می گیرد مشخص می شود که آیا عرضه کننده توان تولید دارد یا خیر؛ یعنی اگر مدعی است ۱۰۰ تن پسته عرضه می کند، آیا ۱۰۰ هکتار باغ دارد؟ پس از تأیید توسط مراجع ذیصلاح و تحویل تضامین لازم از سوی باغدار، سه تا چهار ماه قبل از اینکه محصول به دست بیاید، اوراق منتشر می شوند و باغدار پولش را دریافت می کند و در زمان مقرر هم باید پسته اش را تحویل دهد.

می دهد و اوراق بهادار دریافت می دارد که انباردار مسئول بازگشت آن است و سازمان بورس که بخشی از وزارت اقتصاد امور دارایی کشور است، با نظارت بر آن، تضمین کننده برگشت این کالا است. همچنین خریداران یا صادرکنندگان پسته با نگاه به موجودی انبار های پسته می توانند برنامه صادراتی خودشان را تنظیم کنند و نگران تأمین کالا نباشند. مزیت بعدی این است که صادرکننده می تواند مطمئن باشد که پسته ی خریداری شده طبق استاندارد است.

یکی از مزایای مهم این روش شفافیت در قیمت ها است. معمولاً پس از برداشت پسته در ماه های آبان و آذر عرضه به یکباره خیلی زیاد می شود و قیمت در شهرستان ها با قیمت واقعی در تهران فاصله می گیرد، البته ما اعتقاد داریم که کسبه باید درآمد داشته باشند و جای هیچ تردیدی نیست، اما این تفاوت باید تعریف شده باشد.

مطلب دیگری که اهمیت دارد این است که پسته با کیفیت بهتری تحویل صادرکننده نهایی می شود. متأسفانه مشاهده شده است که کیفیت پسته ی خرید شده از باغدار با پسته ی صادر شده متفاوت است و با پسته های آبخندان و بی کیفیت مخلوط می شوند. مهمترین مزیت گواهی سپرده کالایی این است که امکان تأمین مالی صادرات پسته فراهم می شود. طبق بررسی ها عمده کار تأمین مالی صادرات مشکل وجود دارد.

اما چه مشکلاتی بر سر عرضه ی فیزیکی کالا وجود دارد که با آن مخالفت می شود؟ اولاً: صاحب کالا پسته را عرضه می کند و معامله انجام می شود اما اگر صادر کننده در زمان تحویل گرفتن کالا مشاهده کند که پسته ی مورد معامله فندقی ۳۲-۳۰ استاندارد نیست چه اتفاقی رخ می دهد؟ در شرایطی که وجهی رد و بدل شده باشد با تشخیص مراجع ذیصلاح، قرارداد فسخ و جریمه ای شامل حال یکی از طرفین خاطی می شود. اما مشکل اساسی این است که صادرکننده نتوانسته به نیاز مشتری خود پاسخ مناسب دهد و به تعهدش عمل نکرده است.

ثانیاً: اگر معامله انجام شده باشد و فروشنده کالا به هر دلیلی بخواهد با تأخیر کالا را تحویل دهد و در این زمان قیمت بالا رود و فروشنده حاضر به تحویل نشود، جریمه ای شامل حال فروشنده می شود. اما در این حالت مجدداً صادر کننده از انجام تعهداتش باز می ماند.

ثالثاً: در ساز و کار عرضه فیزیکی، فقط اشخاص حقوقی می توانند فعالیت کنند. اما مزایای سپرده کالایی که ما پیگیر آن هستیم چه هستند؟ علاوه بر امکان معامله ی آسان گواهی نامه و معافیت مالیاتی گواهی ها، باغدار بجای انتقال پسته برداشت شده به منزل یا انبار شخصی خودش که امکان به سرقت رفتن و خراب شدن به دلیل شرایط نامساعد محیطی مانند گرما و نفوذ آب در آنجا وجود دارد، بدون نگرانی محصولش را تحویل انبار

گفتگو با نماینده اروپا و خاورمیانه شرکت واندرفول

در ادامه ی سلسله بحث گشوده شده در شماره قبل پیرامون وضع بازار پسته بر آن شدیم تا نقطه نظرات یکی دیگر از فعالان صنعت پسته ی دنیا را جویا شویم. در ادامه دیدگاه لیون پلتس، مدیر فروش و بازاریابی ناحیه اروپا، خاورمیانه و شمال آفریقای شرکت پسته و بادام «واندرفول» را در این زمینه می خوانید.

پسته در خصوص فعالیت حرفه ای خود، تاریخچه مختصری را شرح دهید.

شرکت پسته و بادام واندرفول بزرگ ترین تولیدکننده و فراوری کننده پسته در آمریکا است که سهم ۶۰ درصدی از کل پسته آمریکا را در اختیار دارد. من مدیر فروش عمده شرکت واندرفول در اروپا، خاورمیانه، آفریقا و هند هستم و وظیفه بازاریابی و هماهنگی فروش عمده ی پسته و بادام در بازارهای این کشورها را به عهده دارم.

پسته عده ای معتقدند آمریکایی ها بازار پسته را از ایران گرفته اند و سهم بازار ایران کاهش یافته؟ مصادیق تحلیل شما چه هستند؟ ایالات متحده رتبه اول تولید پسته را در دنیا قبل از ایران و ترکیه دارد. دلیل اصلی این پیشرفت، گسترش سریع سطح زیر کشت پسته در آمریکا بوده است که بر اساس آن انتظار می رود تولید از ۲۲۰ هزار تن به حدود ۴۵۰ هزار تن تا سال ۲۰۲۰ برسد. تلاش های بی وقفه ای که تا به حال برای بازاریابی و معرفی پسته به عنوان میان وعده ای (اسنک) سالم صورت گرفته در توسعه ی پویای این صنعت نقش به سزایی داشته است.

پسته بین سال های ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۴، در دنیا به طور میانگین ۴۶۰ هزار تن پسته در ابتدای هر سال برای مصرف در دسترس بوده و از این مقدار به طور میانگین ۷۵ درصد در همان سال مصرف می شده است. اما امسال با توجه تخمین فروش ۳۱۰ هزار تنی محصول آمریکا و مقدار فروش پسته ایران تا پایان سال، به نظر می رسد بیش از ۱۰۰ هزار تن پسته نسبت به میانگین

گذشته به فروش برسد. آیا این روند افزایش عرضه ادامه می یابد؟ تقاضا و متعاقباً قیمت ها چه سمت و سویی پیدا می کنند؟ پس از سال ها خشکسالی شدید در کالیفرنیا قیمت پسته در سال ۲۰۱۵ به دلیل عرضه محدود به اوج خود رسید (هر کیلو ۱۲ دلار). خوشبختانه در زمستان ۲۰۱۵ با بهبود چشمگیر وضعیت آب و هوایی، تولید و عرضه افزایش یافت

که این باعث افت قیمت ها و متعاقباً کاهش قیمت مصرف کننده شد. تلاش های تبلیغاتی و قیمت مناسب مصرف کننده باعث پویایی هرچه بیشتر پسته در سرتاسر جهان شد. جهت گیری آینده قیمت پسته بستگی به عوامل متعددی همچون پتانسیل میزان تولید محصول، مکانیسم های عرضه و تقاضای جهانی و ثبات جغرافیایی-سیاسی بازارهای اصلی مصرف کننده پسته دارد.

نیازی به ثبت اطلاعات خرید پسته نیست

بنا به اظهارات جلیل کاربخش، نایب رئیس کمیسیون مالیات، کار و تأمین اجتماعی اتاق ایران و عضو هیأت امنای انجمن پسته ایران، با پیگیری کمیسیون بانک، بیمه و امور مالیاتی اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی کرمان، دغدغه ی صادرکنندگان محصولات کشاورزی در خصوص ثبت گزارش فصلی (ثبت اطلاعات خرید در سامانه ی tms) رفع گردید.

بدین ترتیب، به استناد ماده ۱۱ آیین نامه اجرایی موضوع تبصره ۳ ماده ۱۶۹ قانون مالیات های مستقیم اصلاحی مصوب ۳۱ تیرماه ۱۳۹۴، مشمولین ارسال فهرست معاملات در موارد خرید کالا، خدمت یا دارایی از اشخاص حقیقی موضوع ماده ۸۱ قانون مالیات های مستقیم، الزامی به درج شماره اقتصادی (کد ملی) فروشنده در فهرست معاملات ارسالی نخواهد داشت و می توانند این گونه خریدها را بصورت مجموع اعلام نمایند. در ضمن یادآور می شود، فهرست امتناع که پیش از این به موجب تبصره ۲ ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات های مستقیم مصوب ۲۷ بهمن ماه ۱۳۸۰، در سامانه ارسال فهرست معاملات پیش بینی شده بود، صرفاً مربوط به ارسال اطلاعات فروش توسط فروشندگان کالاهایی بوده است که خریداران آنها در زمان انجام معامله از ارائه شماره اقتصادی خودداری می نمودند.

شایان ذکر است که در شماره ی بعدی ماهنامه ی دنیای پسته با کم و کیف مسائل مالیاتی، کار و تأمین اجتماعی از زبان جلیل کاربخش آشنا می شوید.

موثرند؟

عرضه ی محصول با کیفیت یکنواخت در طول سال محصولی، قیمت پایدار، تبلیغات و اطلاع رسانی و عرضه ی مداوم در تمام طول سال جزو مهمترین عوامل افزایش تقاضای پسته هستند.

نقش سود توزیع کننده در ایجاد تقاضا چقدر پررنگ است؟
سوال مشکلی است، ما نمی دانیم حاشیه سود فروشندگان، توزیع کنندگان و خرده فروشان چقدر است. **آینده بازارهای نظیر کره جنوبی، برزیل، مکزیک، اندونزی و هند را در مصرف پسته چگونه ارزیابی می کنید؟**

هر یک از این بازارها مکانیسم خاص خود را دارد. جمعیت، میانگین درآمد طبقه متوسط، رشد تولید ناخالص داخلی، ثبات سیاسی، شرایط تجاری و غیره عواملی هستند که پتانسیل مصرف دراز مدت پسته و سایر آجیل ها را در این کشورها مشخص می کنند.

چه تجربیاتی در خصوص ایجاد بازارهای جدید دارید؟
بازار چین بزرگترین مقصد صادراتی پسته است و در آینده نیز پتانسیل بسیار بالایی برای رشد بیشتر دارد. اندازه ی نهایی بازار در هر کشور یا منطقه اصلی (آسیا، اروپا، خاورمیانه، آمریکای جنوبی) توسط میزان جمعیت، رشد اقتصادی سالانه، تغییر میانگین قدرت خرید مصرف کنندگان (رشد طبقه متوسط)، عادات غذایی و آگاهی مصرف کنندگان تعریف می شود. **روند تولید پسته آمریکا را در ۱۵ سال آینده چگونه می بینید؟**

انتظار می رود صنعت پسته ایالات متحده سالانه به طور متوسط با نوسان ۱۰ درصد در تولید روبرو باشد. به زودی ۴۵۰ هزار تن محصولمان را به بازار عرضه خواهیم کرد! لازم است که همه بازارها روند مثبتی در معرفی پسته به سبد مصرفی خانوار و افزایش آگاهی مصرف کنندگان از فواید این محصول را نشان دهند. ما می توانیم این میزان مصرف را با ایجاد کمپین های قوی بازاریابی که به رشد تقاضا سرعت می بخشند، افزایش دهیم.

آیا در بازارهای پرمصرفی مانند چین و اروپا واقعاً کالاهایی از قبیل بادام هندی و بادام کالای جانشین پسته محسوب می شوند؟
گروه خاصی از مصرف کنندگان هستند که همیشه به پسته وفادار می مانند؛ ما به آنها می گویم «دوستداران پسته». این گروه حتی اگر قیمت مصرف کننده افزایش یابد همچنان به خرید ادامه می دهند. جایگزین کردن مغزجات آجیلی مختلف بستگی به عواملی از جمله تفاوت قیمت انواع آجیل، آگاهی مصرف کنندگان از فواید آجیل های مختلف و همچنین اولویت ها و ترجیحات بازارهای مصرف دارد.

آیا با افت قیمت پسته صادراتی در حجم عمده فروشی، قیمت پسته خرده فروشی در سوپرمارکت های چین و اروپا افت سریع و شدیدی را تجربه می کند؟

در اروپا بین قیمت پسته خام و پسته آماده برای مصرف کننده نهایی رابطه ای مستقیم وجود دارد. زمان تأثیر پذیری تغییرات قیمتی در کشورهای مختلف فرق می کند.

کاهش و افزایش قیمت چه تأثیری بر تقاضا خواهد داشت؟ تقاضای پسته چقدر کشش پذیر است؟

قیمت پسته کاملاً کشش پذیر است، به این معنی که کاهش قیمت منجر به مصرف بیشتر و بالعکس می شود. غیر از بحث قیمت، عوامل دیگر نیز تأثیر مستقیم بر مصرف دارند: تبلیغات و اطلاع رسانی فواید پسته در فروشگاه ها، بحث ایمنی و کیفیت مواد غذایی، سطح نسبی قیمت در سبد آجیل ها و غیره.

واکنش قیمت های خرده فروشی و سوپرمارکت ها در بازار داخلی آمریکا به افزایش عرضه چگونه بوده است؟

در بازار داخلی ایالات متحده نیز مکانیسم های مشابهی وجود دارد. خرده فروشان قیمت مصرف کننده را بر اساس قیمت محصول جدید تنظیم می کنند. در طول فصل، کمپین های تبلیغاتی به افزایش میزان مصرف پسته کمک می کنند.

چه عواملی بر افزایش تقاضای پسته در بازارهای جهانی

گزارش ماه ژوئن شرکت پرایمکس

افزایش قیمت ها به میزان ۱۱ سنت در هر کیلوگرم نسبت به آنچه در گزارش قبلی ذکر شد، انجامیده است. فرایند مغز پر کردن برای محصول سال آینده به کندی پیش می رود و با این تأخیر در مغز گرفتن دانه ها، باغداران نگران افزایش درصد پوکی هستند. نتیجه ی وضعیت به مغز رفتن پسته ها تا پایان ماه جولای (۸ مرداد ماه) مشخص خواهد شد.

پسته خام در پوست (هر کیلوگرم)	از (دلار)	تا (دلار)
درجه یک انسی ۱۸-۲۰	۹,۳۰	۹,۵۰
درجه یک انسی ۲۱-۲۶	۸,۷۰	۸,۹۰
ناخندان	۶,۵۰	۶,۶۰

سال گذشته گزارش شده و صادرات به مقدار ۱۱۹ هزار تن یا ۲۱۲,۵ درصد افزایش را تجربه نمود. همانگونه که پیش بینی شده بود در این ماه شاهد یک رکورد دیگر بودیم. صادرات به قوت خود ادامه دارد، اما فروش در بازار داخلی در حال رسیدن به نقطه ی اوج خود است. انتظار آن می رود تا پایان سال محصولی، حدود ۳۰۸ هزار و ۴۰۰ تن از محصول فروش رود و ۱۱۳ هزار و ۴۰۰ تن به سال بعد منتقل شود. تخمین زده می شود که حدود ۶۸ تا ۷۷ هزار و ۱۰۰ تن از محصول انتقالی به سال آینده، پسته های خندان قابل عرضه در بازار باشد. در حالی که بخش عمده ای از نیاز بازار پوشش داده شده، اما معاملات خرده فروشی بیش از حد انتظار بوده اند و به تقاضای قوی در بازار و متعاقباً

مجموع پسته ی صادر شده ی آمریکا در ماه ژوئن ۲۰۱۷ (۱۱ خردادماه تا ۹ تیرماه ۹۶)، حدود ۲۳ هزار و ۱۰۰ تن بوده است که تقریباً ۱۰ هزار و ۴۰۰ تن یا ۸۱ درصد افزایش نسبت به ژوئن سال گذشته نشان می دهد؛ به طوری که در این ماه شاهد افزایش فروش داخلی به مقدار ۳ هزار و ۷۰۰ تن (۶۲ درصد) و افزایش صادرات به مقدار ۶ هزار و ۶۰۰ تن یا معادل ۹۸ درصد نسبت به ژوئن سال ۲۰۱۶ بودیم.

فروش تجمعی از ابتدای سال تجاری تا آخر این ماه ۲۶۳ هزار تن بوده است و این به معنی ۱۴۶ هزار تن (۱۲۶ درصد) افزایش در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته است. در این مدت، فروش داخلی ۲۷ هزار و ۴۰۰ تن (۴۵ درصد) بیشتر از مدت مشابه

طبق رأی کمیسیون بهداشت و امنیت مواد غذایی اتحادیه اروپا

مواد تشکیل دهنده ی سموم مجدداً بررسی خواهد شد

و آفت کش ها که پتانسیل ایجاد اختلال در انسان و حیوان داشته باشد را شناسایی و از بازار خارج خواهیم کرد. از این به بعد باید روی کمک و حمایت پارلمان اروپا در روند تصمیم گیری برای تصویب صحیح و اجرایی شدن این معیارهای علمی و قانونی حساب کنیم.

در مورد آفت کش ها باید اضافه کرد که کمیسیون هیچ گونه اقدامی در این زمینه را به تأخیر نخواهد انداخت و از این معیارها برای ارزیابی مجدد مواد تشکیل دهنده آفت کش ها استفاده خواهد کرد.

دبیرخانه اتحادیه ی خشکبار اروپا (FRUCOM) در حال بررسی تأثیرات این تصمیم بر واردات و به ویژه تنظیم حد مجاز باقیمانده سموم (import tolerances) است.

تعریف دقیقی از این مختل کننده ها ارائه می دهد. این یک موفقیت بزرگ است. وقتی که این قانون اجرایی شود، اطمینان پیدا خواهیم کرد که هر ماده فعالی در سموم

در تاریخ ۴ جولای ۲۰۱۷، متن قانون مربوط به مختل کننده های غدد درون ریز (Endocrine Disruptors)، با ۲۱ رأی موافق، ۳ رأی مخالف و ۴ رأی ممتنع تغییر یافت.

مختل کننده های غدد درون ریز مواد شیمیایی هستند که مقدار مشخصی از آنها می تواند عملکرد سیستم غدد درون ریز بدن جاندار را مختل کند.

عضو کمیسیون بهداشت و امنیت مواد غذایی اتحادیه اروپا در این خصوص گفت: رأی امروز نشان دهنده ی عزم اتحادیه اروپا برای ایجاد یک سیاست واقعی در برخورد با موضوع مختل کننده ها است. بالاخره پس از ماه ها بحث، موفق به تعیین اولین سیستم نظارتی مطابق با معیارهای قانونی شدیم که در مرحله اول

ابهامات در رابطه با کنتورهای حجمی

مریم حسنی

پژوهشگر مسائل آب

نتیجه دیگری دارد؟

۳- ظاهراً مبنای کارکرد کنتورهای حجمی و هوشمند ساعات ذکر شده در پروانه‌های بهره‌برداری است.

قابل ذکر است به استثناء چاههایی که به جای قنوت حفر شده‌اند و اجازه برداشت در تمام طول سال را دارند، ساعات بهره‌برداری در بسیاری از پروانه‌ها، تنها اجازه چند ماه استفاده از منابع آبی را به بهره‌بردار می‌دهد.

اما در مورد ساعات بهره‌برداری ذکر دو نکته ضروری است؛ الف) از پنج دهه پیش که حفاظت از منابع آب کشور به

وزارت نیرو سپرده شده این وزارتخانه با همکاری وزارت کشاورزی می‌بایست میزان دبی و ساعت کارکرد چاهها در پروانه‌های بهره‌برداری را بر اساس نیاز آبی محصول و سطح زیر کشت تعیین و صادر نماید (بر اساس ماده ۱۷ قانون آب و نحوه ملی شدن آن مصوب ۱۳۴۷، ماده ۲۶ قانون توزیع عادلانه آب مصوب ۱۳۶۱ و آیین‌نامه اجرایی بهینه‌سازی مصرف آب کشاورزی مصوب ۱۳۷۵، بند «ب» ماده ۱۳۴ قانون برنامه پنجم توسعه و بند «ر» تبصره ماده ۳۵ قانون برنامه ششم توسعه). اما این امر تا به امروز محقق نشده است. ب) از طرفی به اذعان کشاورزان آنچه که تا به امروز از سوی وزارت نیرو مورد کنترل و نظارت قرار گرفته تنها دبی چاهها بوده است و در خصوص ساعت کارکرد موتور پمپ‌ها هیچ زمان وزارت نیرو کشاورزان را مورد سوال و یا مواخذه قرار نداده است.

حال طی این سالان، کشاورزان با این تفکر که می‌توانند از منابع آبی در تمام طول سال برداشت کنند سرمایه‌گذاری‌های هنگفتی در باغریزی کرده‌اند، حال با اعمال ساعات کارکرد، باید پرسید سهم دولت و متولیان آب کشور در خسارتی که به سرمایه‌گذاری‌های کشاورزان، بدلیل قصور و اهمال وزارت نیرو نسبت به مسئولیتهای خود، وارد می‌شود چقدر است؟

۴- با توجه به پاسخ مبهم و کلی آقای میبیدی در مورد بازگرداندن هزینه نصب

پرداخت کرده‌اند.

کنتورهای حجمی و هوشمند بر روی چاههای مجاز نصب می‌شود. با توجه به اینکه ۴۵۰ هزار حلقه چاه مجاز در کشور وجود دارد، اگر هزینه هر کنتور را ۵,۵ میلیون تومان در نظر بگیریم (مبلغی که کشاورزان کرمانی پرداخت کرده‌اند)، کل هزینه‌ای که برای نصب کنتور به پیمانکاران وزارت نیرو پرداخت می‌شود حدود ۲۴۷۵ میلیارد تومان برآورد می‌شود.

$$450000 \times 5500000 = 2475 \times 10^9 \text{ تومان}$$

در حال حاضر در بسیاری از مناطق کشور به دلیل صدور مجوزهای بیش از توان سفره و افت سطح سفره‌های آب زیرزمینی بالاچار با کاهش میزان بهره‌برداری از چاهها روبرو هستیم، طوری که در برخی مناطق، میزان برداشت واقعی کشاورزان کمتر از میزان پروانه صادر شده است. برای نمونه در مطالعه‌ای که توسط سه محقق در منطقه رفسنجان انجام شده در سال ۱۳۹۰ میانگین دبی واقعی چاهها در رفسنجان ۲۳,۲۸ لیتر بر ثانیه بوده در حالی که دبی قانونی ۲۵,۴۲ لیتر بر ثانیه بوده است (*). حال علیرغم پاسخ کلی و مبهم آقای میبیدی، باید پرسید با صرف هزینه ۲۴۷۵ میلیارد تومانی نصب کنتور حجمی از جیب کشاورزان بحران زده، چه مقدار کاهش در بهره‌برداری از منابع آب زیرزمینی می‌توان متصور بود؟

همچنین قابل توجه است در گزارشی در خبرگزاری ایسنا از آقای میبیدی در تاریخ هفتم بهمن ماه سال ۱۳۹۳ منتشر شده ایشان بیان کرده‌اند: «در کشور برای برداشت سالانه ۴۹,۷ میلیارد متر مکعب پروانه صادر شده است». در حالی که در این مصاحبه اظهار کرده‌اند که حجم برداشت سالانه از چاهها ۴۴ میلیارد متر مکعب است! یعنی حجم تخلیه به وسیله چاه ها ۵,۷ میلیارد متر مکعب کمتر از پروانه‌های صادر شده است!!

آیا نصب کنتور بجز تعریف پروژه و اشتغالزایی برای پیمانکاران وزارت نیرو

در نشریه شماره شانزده دنیای پسته انجمن پسته ایران، مصاحبه‌ای از مهندس جواد میبیدی، مدیر کل دفتر نظام‌های بهره‌برداری و حفاظت آب و آبفای وزارت نیرو در رابطه با کنتور حجمی منتشر شد. از آنجا که در محافل کشاورزان انتقادات و ابهامات فراوانی در خصوص کنتور حجمی و کارایی آن وجود دارد؛ برآن شدیم در این نوشتار با توجه به اطلاعات ارائه شده توسط آقای میبیدی که اساس برنامه‌ریزی‌های کلان کشور در امور آب است، به بخشی از ابهامات و سؤالات مطرح در رابطه با کنتورهای حجمی بپردازیم؛

۱- در ابتدای مصاحبه، آقای میبیدی بیان کرده‌اند که حدود ۴۵۰ هزار حلقه چاه مجاز و ۳۰۰ هزار حلقه چاه غیر مجاز در کشور وجود دارد و حجم برداشت از چاه ها ۴۴ میلیارد متر مکعب در سال است.

بنابراین متوسط برداشت هر چاه سالانه حدود ۵۸۷۰۰ مترمکعب می‌شود:

$$(44 \times 10^9) \text{ m}^3/\text{year} \div 750000 = 58666 \approx 58700 \text{ m}^3/\text{year}$$

چنانچه تعداد روزهای برداشت هر چاه در سال به طور متوسط ۳۰۰ روز در نظر بگیریم، متوسط برداشت هر چاه نزدیک به ۲,۲ لیتر بر ثانیه می‌شود!!

$$58700 \text{ m}^3/\text{year} \div 300 \text{ day} \div 24 \text{ h} \div 3600 \text{ s} \times 1000 = 2.2 \text{ l/s}$$

در حالی که می‌دانیم برداشت بسیاری از چاه ها ۲۰ تا ۳۰ لیتر بر ثانیه و حتی بیشتر است، پس بخش عمده‌ای از چاهها باید کمتر از ۱ لیتر بر ثانیه برداشت کنند!! اولاً این تناقض آشکار با واقعیت چگونه توجیه می‌شود؟ ثانیاً از عقل سلیم به دور است که بتوان باور کرد کسی با صرف هزینه گزاف حفر چاه عمیق و منصوبات آن، کمتر از ۱ لیتر بر ثانیه برداشت کند!! ثالثاً نصب کنتور حجمی برای چاه‌های با این میزان برداشت با چه توجیه و منطقی صورت خواهد گرفت؟

۲- در بخشی از اظهارات آقای میبیدی تصریح شده که هزینه‌ای از طرف دولت برای کنتور حجمی و هوشمند پرداخت نشده و کل هزینه را بهره‌برداران

اجرای قانون و مسئولیت های مستقیم خود اهمال کرده مغفول مانده؛ چرا که بیش از ۵ دهه است که وزارت نیرو مسئول حفظ و حراست از منابع آبی کشور است و بدیهی است وضعیت فعلی منابع آبی کشور نتیجه سیاست ها و عملکرد اشتباه این وزارتخانه بوده است. اما می بینیم که این وزارتخانه با شانه خالی کردن از بار مسئولیت، در پی انداختن کل تاوان به دوش بی دفاع ترین و مظلوم ترین قشر جامعه یعنی کشاورزان می باشد.

باید گفت قصد مخالفت با نظارت وزارت نیرو در برداشت از منابع آبی نیست بلکه هدف مشخص شدن سهم این وزارتخانه در به وجود آوردن وضعیت موجود است. شاید اگر ماده ۱۱ قانون مسئولیت مدنی مصوب ۱۳۳۹ (کارمندان و مسئولین دولت، ملزم به جبران خسارت های به وجود آمده از سوی خود هستند) در کشور اجرا می شد، دیگر شاهد ارائه طرح های کم مایه و خسارت افزا، که تنها منافع و قدرت ارائه دهندگان آنها را تضمین می کند، نخواهیم بود.

(*) مراجعه شود به مقاله «بررسی تخریب منابع آب زیرزمینی بر ارزش اقتصادی سرمایه کشاورزان پسته کار کرمان» نوشته فهیمه جعفری مهدی آباد، محمد عبداللهی عزت آبادی و محمد رضا اسلامی.

کرمانی دو الی سه برابر این میزانی که آقای میبیدی اظهار کرده اند، حدود ۵ الی ۶ میلیون تومان بابت هر کنتور پرداخت کرده اند!! این اضافه پرداخت کشاورزان به چه دلیل است؟ آیا قانونی است؟

۸- موارد عینی وجود دارد که کنتور حجمی و هوشمند برای برخی بهره برداران بدون دریافت هزینه، نصب شده است؛ این پرداختن و نپرداختن هزینه ی کنتور چه توجیهی دارد؟ آیا برخورد سلیقه ای وزارت نیرو در پرداخت هزینه نصب کنتور، زمینه ساز تبعیض بین کشاورزان و سوء استفاده مجریان را فراهم نمی سازد؟

۹- گفته شده طی یازده سال گذشته تنها ۷۵ هزار کنتور حجمی و هوشمند نصب شده است و از قرار معلوم تا کلیه چاه های واقع در یک دشت مجهز به کنتور نشوند این طرح به اجرا در نخواهد آمد. بی شک این طرح که بر اساس مقتضیات ۱۱ سال پیش تنظیم شده، زمانی که قابلیت اجرایی شدن را پیدا خواهد کرد، صورت مساله بکلی تغییر کرده است. بنابراین در حال حاضر پیگیری این طرح جز درآمدزایی برای وزارت نیرو در قبال دریافت جرایم مورد انتظار آن، نتیجه ای در بر ندارد. در پایان باید افزود که در تمامی طرح های وزارت نیرو موسوم به تعادل بخشی، این اصل که وزارت نیرو در

کنتورهای که تا به امروز کشاورزان پرداخت کرده اند، باید توجه داشت که هدف از نصب کنتور حجمی و هوشمند جلوگیری از اضافه برداشت از منابع آبی است. قطعاً در صورت اضافه برداشت بهره بردار باید جریمه ای پرداخت کند. حال که دولت در تبصره ۸ قانون بودجه ۱۳۹۶ (آخرین قانون مصوب در مورد کنتور های حجمی و هوشمند) بدون هیچ قید و شرطی وزارت نیرو را ملزم کرده کل هزینه نصب و تجهیز کنتور هوشمند را پرداخت کند، در واقع انتظار دارد که با دریافت جریمه به خزانه کشور، این هزینه جبران شود. در این صورت، مسلماً باید ابتدا وزارت نیرو بدهی اش به کشاورزانی که هزینه کنتور را خودشان پرداخت کرده اند، برگرداند.

۵- مسائل آبی هر حوضه آبریز کشور مختص به همان حوضه است و راه حل ها را باید در همان حوضه جستجو کرد. بنابراین در حوضه ای مانند کویر در انجیر کنترل برداشت آب در بخش کشاورزی باید بیشترین تأثیر مثبت را در بهبود بیلان حوضه داشته باشد، اما در حوضه آبریز دریاچه نمک قم که بیشترین بهره برداران آب بخش شرب، صنعت و فضای سبز شهری است یقیناً کنترل برداشت در این مصارف ضروری تر است. اما تا به امروز کنتورهای نصب شده تنها برای بهره برداران کشاورزی نصب شده است و بخش های دیگر نادیده گرفته شده اند. آیا وقت آن نرسیده که مسئولان نگاه یکجانبه نگرانه و تبعیض آمیز به کشاورزی را به مصارف دیگر نیز تعمیم دهند؟

۶- قطعاً با مبنا قرار دادن ساعات بهره برداری پروانه ها، بسیاری از کشاورزان با کمبود آب برای سرمایه گذاری هایی که با رنج و زحمت فراوان ایجاد کرده اند، روبرو می شوند. این ظلم زمانی مضاعف می شود که وزارت نیرو با ممانعت از خرید و فروش و انتقال آب، نابودی معیشت و سرمایه گذاری کشاورزان را تضمین می کند.

۷- مدیر کل دفتر نظام های بهره برداری و حفاظت آب و آبفای وزارت نیرو هزینه (خرید، نصب، بهره برداری و گارانتی) هر کدام از دو نوع کنتور را حدود ۲ تا ۳،۵ میلیون تومان عنوان کردند. این سوال مطرح است که کشاورزان

